

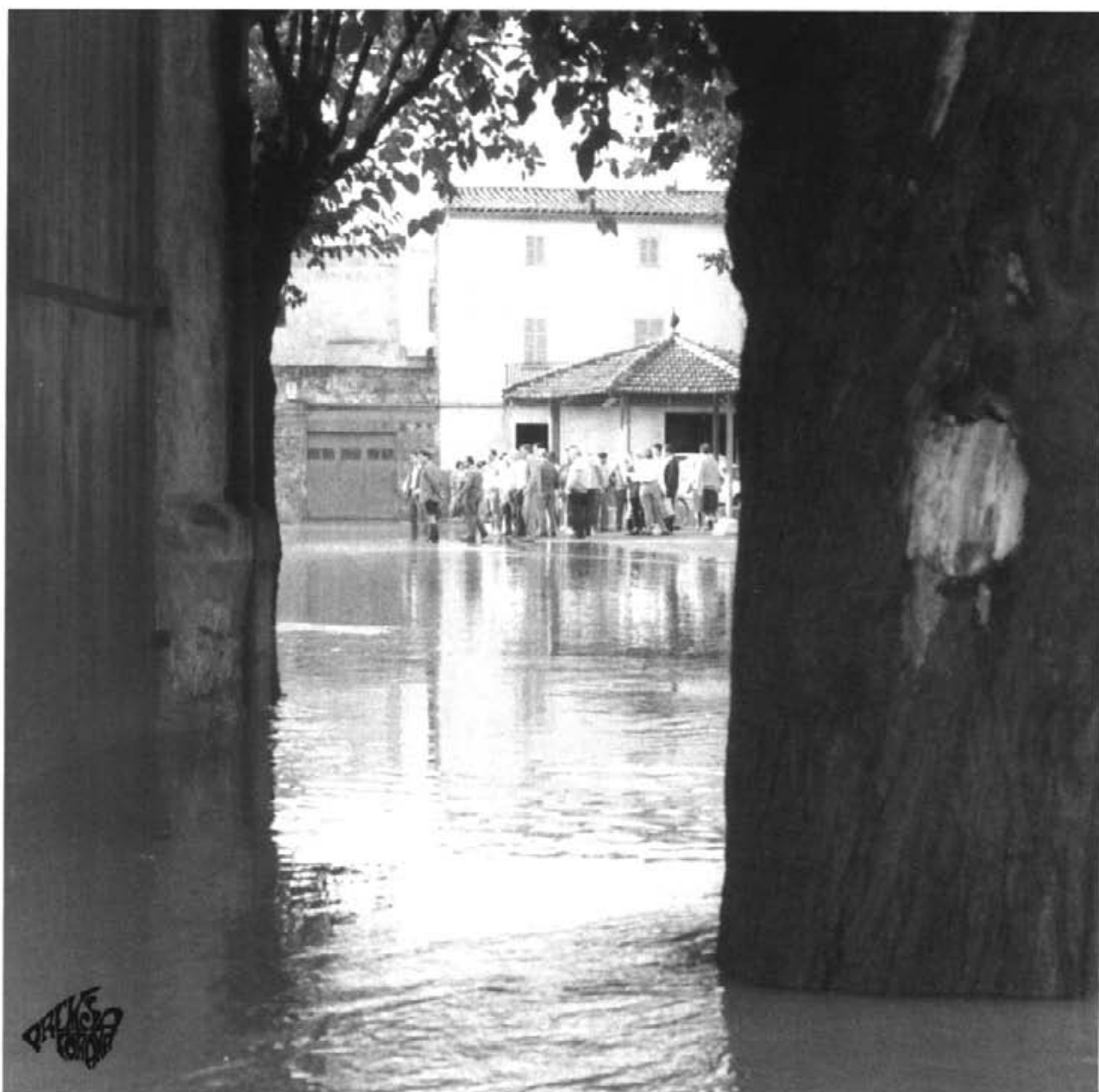
bauula

REVISTA
TARDOR/HIVERN

NÚMERO

3

DE SINEU
DE 1996

Molins de vent a Sineu • Sineuers a Cuba • Estrenam Bauleta

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

HIVERN

1996-97

CURSETS D' INICIACIÓ A LA RESTAURACIÓ DE MOBLES

Tel. 85 52 16

Associació Cultural "Baula"

C/ Ànimes, 7
07510 SINEU
Tel. 52 03 85

Coordinador:

Miquel Puiggrós

Redacció:

Alexandre Aparicio
Joana Maria Antich
Esperança Mateu
Josep Lluís Gayà
Marisan Catalan
Miquel Gelabert
Pere Joan Niell
Coqué Aguiló
Jordi Ramis
Joan Mateu

Col·laboradors:

Antoni Frau Rebassa
Andreu Ramis
Antònia Real
Joan Parets

Correcció Lingüística:

M.ª Magdalena Alomar

Fotografia:

Miquel Gelabert
Jordi Ramis
Miquel Puiggrós

Publicitat:

Esperança Mateu Busquets
C/. Ramon Llull, 11
Tel. 52 08 99

Disseny i Maquetació:

Jordi Ramis Ferriol
Josep Lluís Gayà
Miquel Bordoy

Diposit Legal:

PM 01296 - 1995

Impressió:

Gràfiques SIBA - Tel. 52 32 44
Santa Margalida

Tiratge: 400 exemplars

Tots els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors, excepte l'editorial i els signats per la redacció.

Marxa desbocada: Drets i deures.

La marxa dels caps de setmanes a Sineu planteja tota una sèrie de problemes que no tenen solució. Solució coherent, és clar. Perquè solucions dràstiques n'hi ha: per exemple prohibir que els pubs tinguin obert fins a certes hores de la matinalada, que seria una espècie de Llei Seca com la dels westerns de John Wayne, o que un control de la Benemèrita es col·loqui estratègicament a les sortides del poble amb l'alcoholímetre preparat per disparar.

I ara, què ens ha pegat? Aquest editorial té la raó de ser en un rumor que ens ha arribat, segons el qual els governs central i autonòmic (i potser també els ajuntaments) estarien estudiant la possibilitat de reduir els horaris dels establiments nocturns. En concret els pubs haurien de tancar les portes a les tres, mentre les discoteques ho haurien de fer a les cinc. S'han de considerar quatre punts, que tot seguit exposam.

1) Tothom té dret a la diversió. I l'oci nocturn és una de les formes de diversió juvenil, com n'hi ha moltes més. És veritat que seria desitjable que els joves cercassin altres formes d'oci més saludables: excursionisme, fer cultura, llegir, practicar esports,... Però el fet és que la gran majoria de joves, encara que també practiqui aquestes formes d'oci, no pot passar sense sortir de marxa els divendres i dissabtes (és un problema de la societat de consum).

2) Tothom té dret a descansar. Els veïnats dels pubs passen un verta-

der martiri per fer-ho. Cal dir que la culpa, però, no la sol tenir l'alt volum de la música dels establiments, sinó que la tenen el renou dels cotxes i d'aquells que, ben abeurats, no respecten els drets dels altres.

3) A Sineu, en concret, l'oci nocturn no és només un fet esporàdic dels joves sineuers. Al contrari, és una de les raons per les quals és conegut el poble. Així com tothom coneix Sineu pels seus cellers, els joves de tot el Pla coneixen Sineu per la seva marxa dels caps de setmana. Quants doblers deuen deixar a Sineu aquests joves?

4) És difícil creure que la solució a tot això sigui prohibir als pubs tenir obert més enllà de les tres. Encara que sigui possible establir aquesta prohibició, no és factible per les queixes que aixecaria tant entre els propietaris com entre els clients.

Només uns quants incivilitzats són els responsables dels desastres que hi pugui haver les nits dels dissabtes. La solució és a llarg termini i radica en una bona educació, que ha de tendir a evitar aquests incontrolats. Responsabilitat del govern central, idè.

A nivell municipal la feina és de la policia local, que ha de vigilar aquests incontrolats, i de les normes establertes pel consistori que han d'establir on se situen les zones d'oci nocturn.

S'ha d'arribar a un equilibri entre prevenció i vigilància-repressió. La primera correspon al govern central i la segona al municipal. Millor això que una llei que podria penalitzar aquells que, sense molestar ningú, només cerquen unes hores d'alegria.

Redacció

Gent del Poble

Sor Anunciació ens explica que són les monges tancades.

Avui ens ficarem en la vida mística d'onze dones que viven tancades en un dels edificis més emblemàtics del poble: les monges tancades. Parlam amb l'abadessa Sor Maria Anunciació.

-Origen de la vostra ordre.

-Fou fundada l'any 1583 per tres monges de l'ordre de Sant Agustí, que vingueren del desaparegut monestir de les Agustines de Palma. Ara, aquest monestir és l'Hospital Militar i encara

s'hi conserven els tres escuts familiars de les tres monges que fundaren l'ordre. L'edifici fou donat per Felip II. També es conserva el pergami de la carta de donació. Després donya Francisca Puigdorfil va fer donació de la seva possessió a Sant Joan anomenada Ortella de damunt el pont. A partir d'aquesta donació les monges pogueren treure de les seves terres els recursos necessaris.

-Ens podrieu dir com prenguéreu aquesta decisió, vos personalment?. Com

sentireu la crida?.

-Quan Déu crida, ho fa fort. És un atractiu, una força, cap a un determinat estil de vida, una consagració a Ell, a Déu. Quan una persona és seduïda per Ell té la necessitat de respondre. No li queda més remei. Jo ho comparo al festeig, en el que s'admira, s'estima, es vol estar al costat de la persona cap a la qual es té amor. Idò nosaltres sentim el mateix per Déu. De fet hi ha hagut al.lotes que han deixat el seu estimat i l'ha canviat per Déu, perquè la cridada era més forta.

-Us va costar molt adaptar-vos a aquesta nova vida?.

-Molt. El canvi és notable: t'has d'atendre a unes normes totalment diferents. Però encara que em costàs jo era feliç. És com una parella quan es casa: el primer any ha de ser necessàriament mal de passar ja que les dues persones s'han d'adaptar l'una a l'altra.

FUSTERIA

**Antoni Ramis
Lladó**

Plaça Mercat, 31
Tel.: 85 50 25 - Part. 52 04 94
SINEU

**Ferreteria
de Sineu**

LLOGUER MAQUINÀRIA
COPIES CLAU
VENDA DE:
EINES - BRICOLATGE
PINTURES - REG - MAQUINÀRIA
Son Costa, s/n. - Tel. 85 50 12
SINEU

GALERIA DELS BOUS

**Compram Mobles
i "trastos" vells
Pagam al comptat**

Dels Bous, 48
Tels. 52 06 34 - 85 52 01
SINEU

EL PALAU

-Evocau les vostres vides a l'oració. Tot i això, els problemes que hi ha fora d'aquestes parets són molt grossos. De vegades la societat no vos comprèn. Què en deis d'això?

-No crec que siguem incompreses. Hi ha molta gent que ens demana oració. N'hi ha que ens telefonen per contar-nos el problema que tenen i nosaltres feim d'intermediàries davant Déu.

-S'han esdevingut molts canvis d'ençà que vos entràreu a l'ordre?

-No hi ha hagut cap canvi molt radical: quant al comportament, per exemple, gairebé tot segueix igual que abans amb la diferència que ara podem sortir a servir els nostres pares si són vells i malalts. La nostra manera de fer la dicta el Llibre de les Constitucions.

-Tinc entès que, a part de cobrar de la Seguretat Social rebeu ajudes i almoïnes substancials.

-Estem molt agraïdes al poble, que sempre s'ha portat bé.

-Quin és el futur de la congregació?

-Les millors perspectives que té la nostra ordre es localitzen a Àfrica, Amèrica i La Índia. En concret a La Índia ara s'estan formant vuit novícies. A l'Àfrica fa deu anys vam fundar un monestir. El que hi ha són poques vocacions mallorquines. Vull animar les joves i si són de Sineu millor.

Pere Joan Niell

El Palau Reial, el de les monges tancades, compta amb una història molt peculiar que resalta la importància de Sineu als segles XIII i XIV i la seva capitalitat. De construcció musulmana, va passar a mans de Jaume I després de la conquesta de Mallorca. Nosaltres som descendents dels catalans que l'any 1229, amb Jaume I al davant, foteren l'illa als moros. Encara s'ignora si Jaume I vingué mai a Sineu. Durant el regnat de Jaume II s'hi feren moltes reformes per adequar-lo com a residència. Qui afirmà el Palau de Sineu com a residència de reis fou però Jaume III, del qual se sap més cert que hi visqué algunes temporades.

Avui, després de cinc o sis segles, el Palau reclou entre les seves històriques parets, onze vides amb residència permanent dedicades a l'oració i a vetllar per tots nosaltres: les monges Concepcionistes.

BAR - RESTAURANT "ES CADAFAL"

Especialitzat en:
Cuina Mallorquina
Cua de Bou
Caldereta de Cabrit
Porcella petita al forn
Fregiduria de Peix

Plaça Major - Tel. 52 05 38
SINEU

FERRERIA

Miquel Mateu Busquets

FERROS EN GENERAL

Barreres • Portes
Escales • Relxes
Baranes
Decoració amb forja

Son Ratet, s/n. - Tel. 52 01 39
SINEU

Vidrieria Sineu

Fra. Joan Riera, 8 - Tel. 85 51 49
SINEU

GENT

Canvis en l'esplai.

El final d'estiu fou època de canvis en l'esplai "Sa Barçella". El coordinador general Miquel Gelabert "Confit" va anunciar que deixava l'entitat. El dia que feu el discurs d'acomiadament, dimecres 21 d'Agost, al campament d'estiu, diuen que va ser un drama. Miquel s'havia preparat un llarg discurs d'agraïment que l'emoció no li deixà llegir. La nostra col.laboradora J.M. Antich llegí el discurs. Miquel era uns dels fundadors de l'entitat i una de les persones més estimades pels seus membres. Els darrers anys compartí la coordinació amb Catalina Ferriol "Serradora", feina que ara desenvoluparà el també "esplai" Joan Vich Niell. Vich va entrar en l'esplai fa uns cinc anys. Alguns monitors també s'acomiadaren, mentre n'arribaren de nous. (PUIGGRÓS).

Breus.

Rafel Bergas va sofrir greus ferides el passat dilluns 2 de setembre quan una embaladora de palla li enganxà el braç esquerra mentre feinejava a una finca de la carretera d'Ariany. Rafel va ser atès primer al PAC de Sineu i després una UVI-mòbil el traslladà a Son Dureta. No va quedar més remei que amputar-li el braç. (BAULA).

Breus.

Serà mal de superar el rècord. El sineuer Biel Bauçà "Milò" va guanyar en el concurs de la festa del meló de Villafranca, amb un impressionant meló de 14,150 quilos. El també sineuer Miquel Oliver "Panaré" va fer tercer lloc amb un meló que feia un quilo menys. El segon lloc fou per un de Pina. (BAULA)

POBLE

Guàrdia Civil.

L'Ajuntament de Sineu té previst

acondicionar el Claustre de Sant Francesc, ocupat ara com a quarter de la Benemèrita, per fer-hi un taller-escola o un casal cultural. Una vegada estigui fet el projecte es donarà un termini de dos mesos al cos armat perquè abandoni el claustre. L'Ajuntament ja fa temps que els va cedir un solar de 3000 metres al polígon per si volien fer un quarter nou. Tanmateix, les fortes retallades pressupostàries del govern i la reducció d'efectius en la part forana fan preveure que optaran per marxar. (PUIGGRÓS).

Camí vell de Sineu.

L'alcalde de Sineu, Andreu Mates, va puntualitzar que, referent a l'article del nombre anterior que parlava de les obres a la carretera de Palma, PM-V-310-I, el preu final de les obres no era de mil milions, sinó només de la meitat. Per altra banda, fa unes setmanes el GOB va criticar molt durament la reforma d'aquesta carretera. Mates va manifestar a "baula" que "és veritat que les obres tal vegada han estat un poc desproporcionades i espectaculars, especialment en la zona de les costes de Son Palou". (PUIGGRÓS).

Butlletí "Es Cadafal".

El PP de Sineu ha tret al carrer el sisè nombre del seu butlletí "Es Cadafal". Aquest butlletí es reparteix gratuïtament als afiliats i simpatitzants del partit i també als bars i restaurants i a tothom que el demani. Té una extensió d'unes 20 pàgines on es combina informació general (sobre les sessions plenàries i altres temes) amb l'opinió del partit. (BAULA)

CULTURA

Nou xeremier.

Joan Munar i Fiol, de 18 anys, va debutar en les passades festes d'Agost com a nou flavioler. Joan és un jove sineuer molt afeccionat a tot allò que tingui a veure amb la

cultura popular, i des de fa un temps aprèn a tocar el flabiol. La influència del seu veïnat deu haver estat decisiva. El seu veïnat és en Miquel Tugores "Monara", que tots coneixeu. A veure si mestre i deixeble ens alegren les festes per molts d'anys, un amb les xeremies i l'altra amb tamborino i flaviol. (PUIGGRÓS).

Taller de teatre.

El sineuer Macià Puiggròs, junt amb Òscar Castro, de Santa Maria, estan organitzant un grupet de teatre al poble. Aquestes dues persones ja van organitzar-ne un a Búger, durant dos anys, i hi tengué molt d'èxit. Possiblement podria haver-hi algun tipus de col.laboració amb el grup "La Prima". Per ara ja han xerrat amb el batle per veure si l'Ajuntament els dóna suport. (PUIGGRÓS).

EDUCACIÓ

Institut a Sineu.

A Santa Margalida ja tenen institut recentment inaugurat. La unió en massa de tot el consistori va fer possible, l'any 1992, un acord entre l'Ajuntament de la vila i el MEC. Aquest acord va permetre a la vila disposar, enguany, de l'institut d'educació secundària. L'institut ocupa una superfície de 12000 metres quadrats i ha costat 360 milions, dels quals 100 han estat posats per l'ajuntament i la resta pel MEC. En aquestes xifres

hi ha inclosos la redacció del projecte i la compra del solar, que ascendeixen a 40 milions.

A Sineu, mentres tant, no sabem ni si es farà ni quan. Tenim bones paraules del MEC. Però no comptam que la situació, després del 3 de març, ha canviat força. El batle, que ha rebut nombrosos pares d'alumnes de Lloret preocupats per aquest tema, va manifestar a "baula" que per octubre el director provincial del MEC, Francesc Romero, havia de visitar Sineu pels temes de l'institut i de les reformes de Sa Quintana. Al moment de tancar aquesta edició aquesta visita encara no s'havia produït: vos informarem d'ella al proper número. (PUIGGRÒS).

Sa Quintana.

L'Ajuntament de Sineu ha hagut de pagar les obres de reforma del Col·legi Sa Quintana perquè els infants de 3 anys hi poguessin assistir, complint-se així el que mana la LOGSE. Segons una carta del MEC que havia rebut el consistori, el govern finançava les obres amb 9 milions. A canvi l'ajuntament havia de pagar la redacció del projecte i havia de donar el permís d'obres. Es veu però que els plans del nou govern són uns altres. (BAULA)

ESPORTS

Força als Pons.

El xicot sineuer Marc Pons és campió de Balears i medalla de bronze d'Espanya d'unes quantes especialitats de ciclisme en pista, com informàvem en aquesta revista en un ample article en el nombre anterior. Només una setmana després dels campionats d'Espanya el jove ciclista fou convocat pel seleccionador nacional per anar als mundials d'Eslovènia (ho heu llegit bé: als campionats del món!). Marc, junt als altres membres de l'equip, aconseguí la no gens menyspreable vuitena posició en la persecució per equips.

Però això no és tot: el seu germà cadet Joan anà també als campionats d'Espanya de cadets celebrats a Madrid. Sí, sí, sí... Força als Pons!. (PUIGGRÒS).

Torneig d'estiu.

A festes passades, coques menjades. Ja ho sabem: del torneig d'estiu de futbol fa quatre mesos. Però havia de sortir. La final fou disputada dia 12 d'Agost pels equips Sa Fortor i Pretensats Ferriol (subcampions d'Espanya), encontre que acabà amb el resultat d'1 a 6. Els 4 primers llocs quedaren així: Pretensats Ferriol, Sa Fortor, Fusteria Gelabert i Quintos'96. Els quintos foren la revelació d'enguany (quasi arribaren a la final), mentre la final fou d'allò més normal: la mateixa de cada estiu. El pichichi, en Biel "d'es Forn". (PUIGGRÒS).

Breus.

L'extècnic del Real Mallorca, el sineuer Jaume Bauzà "Barona", continua entrenant enguany l'equip inquer de tercera divisió, el Constància. L'objectiu del tècnic sineuer és pujar els inquers a 2ª divisió B.

TREU LA LLENGUA!

Islas Baleares.

El passat dimarts 10 de setembre el Congrés dels diputats espanyol (cambra alta) va discutir el canvi de nom de la província de las Islas Baleares pel d'Illes Balears. Dels diputats presents, només dos no votaren a favor: un del PP que "es va equivocar" i un dels incults d'Unió Valenciana. Ha hagut de ser un govern del PP el que ha fet possible aquest canvi, com també les transferències de la Universitat, Insero, Sanitat i altres que s'estan discutint. En 13 anys de socialistes això mai no es va aconseguir. (PUIGGRÒS).

Canal 9: tot castellà.

Gairebé un 70 % de la programa-

ció de Canal 9 en prime-time (hores de més audiència) s'emeten en espanyol i només un 30 % en valencià, segons un estudi fet per l'Acció Cultural del País Valencià (entitat equivalent a l'Obra Cultural Balear d'aquí) i publicat fa unes setmanes al setmanari "El Temps". Durant tot l'estiu el canal valencià no va emetre ni una pel·lícula en català. Això contrasta amb TV3 i Canal 33, que emeten un 100 % en la nostra llengua. Segons altres enquestes, pel que fa als mallorquins Canal 4 i Canal 37, fifty-fifty. Antena 3, Tele 5 i Canal + ho fan tot en espanyol, mentre a TVE l'Informatiu Balear dels migdies és el programa més vist a les hores en què s'emeten. (PUIGGRÒS).

MÀXIMA ACTUALITAT

Viure amb la mirada al cel.

Setembre de 1994. Tot el dia havia fet "cama d'aranya". Les 12 del vespre: el corrent elèctric fa un primer avís ("aviat quedariem a les fosques" explica una dona d'edat del Carrer Gran). No recorda però si va arribar a anar-se'n, el llum. El fet és que anava augmentant la intensitat de la pluja. Devers les tres és quan comença el vertader trauma: el carrer de ses Parres, el de Sant Josep, el de s'Arraval,... i tots els que porten aigua des de les parts altes a les més baixes del poble comencen a semblar torrents desbordats (passava, sense exagerar gens, un pam d'aigua). Aquesta aigua anava a parar als carrers Gran, Estació, ... i tots els que connecten amb la Plaça d'es Fossar, i cap al cementiri dels de l'altre costat. Per altra banda, compareixia aigua a través del vial, que actuava de torrent, provinent de la zona oest del poble. "M'aixec del llit i l'aigua m'arribava quasi als genolls" diu la mateixa dona. Les imatges que es van veure a tots els mitjans de comunicació el dia després no necessiten paraules (vegeu porta-

da). El vial va actuar de torrent. Les pèrdues, milionàries. Totes les carreteres tallades excepte la d'Inca (els torrents de Binicaubell i de Pina s'havien desbordat). I els bombers i la policia local van haver de fer algunes hores extres. A Sineu, però també a tota la illa. L'Ajuntament sosté que si els torrents haguessin estat nets els efectes no haguessin estat tan desastrosos. La feina de manteniment dels torrents correspon, en teoria, al govern autonòmic. S'ha instal·lat prop del Fossar un sistema de bombes, amb una capacitat d'un milió de metres cúbics/hora que serien de gran ajuda a l'hora d'evacuar l'aigua que quedàs embassada si això tornàs a passar. El batle va manifestar a "baula" que, amb les reformes que s'han fet, és molt poc probable que això torni a passar. Vàrem demanar també l'opinió als afectats però van preferir no

fer declaracions "per ara". Només la dona d'edat, que va assegurar que vivia "amb la vista als núvols".

No podem controlar la natura: la "gota freda" fa desastres cada any en totes les Balears. Hi ha però coses que sí que es poden controlar: la neteja dels torrents, una bona planificació del clavagueram, tenir en compte si passen torrents o canals d'aigua naturals prop dels llocs on es construeixen infraestructures,... Clar que tot això correspon a les administracions municipal, autonòmica i estatal. (PUIGGRÒS).

ECONOMIA

PIMEM local.

D'ençà de fa dos mesos, l'Associació de Comerciants, Empresaris, i Professionals de Sineu, entitat adscrita a la PIMEM, obre cada dijous horabaixa el seu

local del núm.18 del carrer Major per assessorar els seus socis. Com informàrem puntualment, aquesta agrupació de petits empresaris va néixer el Març d'enguany i és presidida per Jaume Coll. L'associació editarà d'aquí poc uns cartells per promocionar Sineu a l'exterior i atreure així més turistes. L'associació va fer un sopar el passat 24 de setembre en què hi assistí el conseller de comerç Joan Josep Cardona. (PUIGGRÒS).

Breus.

La PIMEM farà una enquesta a la gent que surti dels restaurants de Sineu per fer un estudi sobre el grau de satisfacció dels clients (relació qualitat-preu, tracte rebut,...). Els resultats seran comunicats als propietaris dels establiments. (BAULA).

FORN

Ca'n Pinarà

Tel: 52 00 46

Sineu

Temps de bolets... i altres herbes.

Tardor. Pluges, de vegades torrencials. La humitat i les temperatures, encara altes propicien el naixement i creixement dels apreciats bolets (blaves, girgoles, esclata-sangs, picornells, orellanes, ...). La figura del cercador que, panera en mà, es passeja pausadament i observador per la garriga, esdevé una estampa típica d'aquesta temporada de l'any. I és que, en els Països Catalans som, com també en el País Basc, micòfils, així és "amics dels bolets" o "aficionats als bolets", mentre les terres castellanes i gallegues són, en general, relativament micòfobes.

Els bolets no són més que la part sexual d'un grup d'organismes, els fongs, que no són ni animals ni plantes. Els fongs són un grup molt extens i variat. Tan variat que són molt habituals en les nostres vides (fins i tot massa: la floridura del pa, l'olor a tancat, l'olor a terra banyada, les taques d'humitat de les parets, ... són deguts a fongs microscòpics). Els fongs que produeixen bolets, els que no són microscòpics i ens interessen, tenen una part situada davall terra o enmig de la fullaca formada per uns filets finíssims com a cabells, com una teranyina gairebé invisible. És el que anomenem agre. A la tardor, a partir d'aquests filets subterranis s'origina el bolet, que surt de la terra, i que és l'estructura encarregada de reproduir el fong mitjançant unes llavors tan petites que no les podem veure a simple vista. Els primers bolets solen sortir a les darreries de l'estiu, però són molt escassos. La plena té lloc per a tots sants, més o menys (tot depèn de si el temps els hi ha estat i els hi és propici). El món dels bolets és variadíssim: des de les formes més típiques (blaves, esclata-sangs) fins a les formes més estrofolàries (peus de rata, ...). Tota una diversitat de textures i sabors que ha donat lloc a

un receptari de cuina extensíssim. A Sineu, com en la resta de l'illa, el rei de la cuina és l'esclata-sang.

Cal collir els bolets procurant no malmetre massa la fullaca ni el terreny ja que podríem destrossar la part subterrània, a partir de la qual neixen. Aleshores l'any que ve, en aquest redol, potser no en naixerien. I el que és pitjor, la garriga se'n ressentiria perquè l'activitat d'aquests organismes afavoreix la transformació de la fullaca en adob (terra de mata, ...). El bolet s'ha de tallar per la base i mai arrencar. S'hauria d'esplosar el bolet abans de posar-lo en el

paner perquè caigui la llavor.

Només s'haurien de collir els bolets ben desenvolupats i en bon estat, i en tot cas quan són joves (els exemplars vells, pansits i corcats, no són bons). S'han de consumir si pot ser el mateix dia que s'han collit. Sinó s'han de guardar dins la nevera no massa dies. Tampoc no és aconsellable deixar-los en el congelador. Hem de tenir en compte que buscar bolets, emprar-los bé en la cuina i menjar-los és un art: conservar-los malament pot fer-los perdre propietats com l'aroma, la textura, ... A més, hem de tenir en compte que cada un té les seves característiques que el fan idoni per un plat o l'altre. Així com els esclata-sangs són ben bons torrats, els peus de rata fan ben bons uns fideus de pagès.

Però cal ser prudents a l'hora de consumir bolets: n'hi ha de molt perillosos i altres que, tot i no ser tòxics, produeixen mal estar i mala digestió. Tot i que a Mallorca no hi ha moltes espècies tòxiques cal no confiar-se (hi ha bolets verinosos que a simple vista s'assemblen molt a altres ben consumibles). Els colors vius i el sabor picant o agre no són indicatius de la toxicitat, malauradament ho cregui molta gent. Així idò, davant el dubte, val més deixar anar el bolet que després empenedir-nos-en.

El Dimecres de Sineu és ple de bolets: els importats de la península, especialment d'Àvila, hi són venuts des de principis de setembre. Al mercat el preu de l'esclata-sang és sempre superior a les 2000 ptes el quilo, i a Ciutat el preu pot arribar a les 4000 ptes. Cogomes, blaves, picornells, i altres menys apreciats o coneguts van a un preu més baix.

El temps dels bolets és ric també amb altres delícies de la natura. Servés, atzeroles, ginjols, nesples, arboços, ... són fruits silvestres ben coneguts per la gent d'edat. Molts joves, inclús de la part forana, desgraciadament els desconeixen. A nivell més domèstic destaca el caqui, i en fruits secs gairebé ja s'han arregugat totes les ametlles.

Les pluges fan sortir també els cargols. A Sineu, però, això és més representatiu de Sant Marc (vegeu "baula" núm 1, secció "A Taula"). I també és en aquesta temporada que s'obre la veda per la caça de la perdiu, primer, i després el tord.

Per finalitzar només cal recordar-vos que si volem gaudir dels recursos de la natura hem de procurar conservar-los: només així podrem gaudir-ne per temps il·limitat (no conservar la natura ara és hipotecar el futur de les generacions venidores).

Miquel Puiggròs

Els bolets a la taula.

Hi ha moltes maneres de preparar els bolets, unes més senzilles que les altres. Però sobretot s'ha de tenir en compte que n'hi ha alguns que per no ser tòxics s'han de cuinar d'una determinada manera. Per exemple els peus de rata han de ser ben cuits perquè no ens puguin fer mal. Per conèixer les peculiaritats culinàries de cada un hem de consultar sempre els llibres especialitzats i així no ens endurem cap sorpresa desagradable.

Hi ha dues formes de cuinar els bolets senzilles i saludables: torrats i ofegats.

BOLETS TORRATS

No totes les castes de bolets es poden torrar. Per anar bé han de ser mitjanament grossos, plans i no molt gruixats. Són molt més bons si es torren al caliu. Només es tracta d'anar regant-los amb oli i de posar-hi una picada d'all i julivert. Es mengen amb dues llesques de pa amb oli torrat i no hi desdiuen gens un parell d'arengades també torrades.

BOLETS OFEGATS

Per ofegar els bolets els hem de

tallar a trossos i posar-los sense cap altra ingredient a la paella, tapada i amb el foc molt baix, a fi que treguin tota l'aigua. Es manté així fins que s'han begut aquesta aigua i abans que s'aferrin a la paella s'hi posa un raig d'oli, sal i una picada d'all i julivert. Es segueixen tenint a foc baix fins que són cuits.

Els bolets ofegats es poden menjar sols, acompanyant altres plats o mesclats amb altres ingredients (carn, peix, pasta, arròs...).

BOLETS AMB CREMA DE FORMATGE

Es sofregeix mitja ceba o la part blanca d'un porro. S'hi afegeixen els bolets tallats a trossos petits, sal i pebre bo. Es deixa coure a foc molt baix, amb la paella tapada, que treguin l'aigua i se la beguin. En aquest moment es posa llet o crema de llet i es deixa evaporar. Es posa un "formatget" o formatge de fondre. Es poden servir sols o per acompanyar altres plats, sobretot per fer amb pasta (espaguetis o burballes) o amb altres verdures, per exemple amb carxofes bullides.

BLAVES AMB PEBRES TORRATS

Primer de tot es renten les blaves i es deixen degotar a un colador. S'hi treu el tronc, se salen per la part de les llàmines del capell i es deixen una hora al mateix colador.

Es sofregeixen un parell d'alls talladets a llenques, amb poc oli. S'hi afegeixen les blaves, senceres i sense tronc. Han de quedar com a torrades ja que es fa amb poc oli. Quan estan cuits s'hi afegeixen pebres torrats, tallats a tires i per la meitat, i una picada de julivert.

OUS REMENATS AMB GAMBES I BOLETS

Es sofregeixen un parell d'alls talladets i es retiren. Es sofregeixen gambes pelades i també es retiren. Sofregir grells tallats i afegir-hi els bolets, també tallats a trossos. Salar i quan és cuit afegir-hi els alls i les gambes. S'hi posa un ou per persona, ben batut i es va remenant fins que és cuit. Al final s'hi afegeix una picada d'all i julivert.

Si no en tenim molts, un parell de bolets fan gustosos infinitat de plats: fideus de caseta, coca de verdura, sopes, arròs brut... es tracta d'anar provant, sempre tenint en compte que n'hi ha que han de coure més temps que les altres.

I si en trobau enguany que és bon any, bon profit!!!!

Coqué Aguiló

Sis almuds fan barcella

Plou i fa sol.

28 de setembre de 1996. La primera reunió d'esplai del curs 96-97. Els més nous, gairebé per estrenar-se, miren amb il·lusió i amb ganes de fer coses noves.

Tots sabem que és molt difícil seguir una línia si el grup sencer tira per altres cantons. M'explicaré. Quan l'esplai ja tenia set anys de vida va passar per una crisi molt forta. Gent molt nova i molt jove. Els que estiraven ja estaven cansats. Els objectius per alguns grups eren gairebé utòpics, o al manco estaven amagats al darrer racó del calaix dels records. Es va passar de fer esplai per uns valors concrets a fer esplai per a passar-ho bé sense cap sentit. Tot això feia que es demanassin canvis a crits.

Els que llavors érem de l'esplai assistírem a una reunió a s'Estanyol que durà tot un cap de setmana. Érem molts i ens estimàvem com una gran família. Els que eren els responsables de Sa Barcella s'acomiadaren, els que quedàrem teníem moltes ganes de fer feina i de tirar endavant. Als que ara hem quedat ens deien els nous i no ens veien capaços de durar molt de temps, ens deien "players light", supòs perquè no havíem mamat tot el que havien mamat els altres i això feia que en tinguéssim una visió molt diferent del que en un principi havia estat, però seguïrem. I amb els anys anàrem agafant força i ganes, clar que l'es-

plai d'aquests darrers anys no ha estat com el dels inicis. Amb això no vull dir que hagi estat més dolent, sols diferent... Pot ser n'hi ha que prefereixen el d'abans però no hem d'oblidar que la tasca i la feina és la mateixa vista d'un vent a d'un altre.

Enguany ens trobam amb la mateixa situació, així és que d'alguna manera haurem de canviar d'esquemes, de grups, de manera de fer, d'objectius, d'idees, de plantejaments. Pensam que un grup com més obert a noves aportacions més ric és, i enguany ens podem enriquir molt amb els nous monitors que vindran. Així que des d'aquí els vull donar una forta benvinguda a tots.

Pel que fa als que ja no hi són ens queda el seu granet d'arena. Els que ens quedam i els que s'estrenen hem de lluitar per mantenir viva la il·lusió dels nins i joves, educant-los per fer un món més lliure. Hem de lluitar per SA BARCELLA.

Joana M. Antich

("player" i redactora de "baula")

Tu ets "la bomba"

Un campament, això és el que en realitat fou; però i que més?. Doncs van ser uns dies que passàrem junts, molt divertits i diferents als que passam al poble. Però aquest no va ser un campament qualsevol en el qual només el podem descriure amb senzillesa, sinó que és difícil d'explicar; no hi ha paraules però si molta satisfacció.

Idò va ser un campament que significà molt, vam tenir un sentiment diferent als altres, li vam saber trobar el gust especial. Va començar amb bon peu, sense cap entrebanc, això ja és un avantatge. Com sempre érem tres grups: grans, mitjans i petits. Cada grup

s'ho va muntar d'una manera diferent, amb la il·lusió de passar-ho molt bé. Entre tallers de màscares, de vaixells, de titelles, de pintar sabates d'espart, pistes d'aventures, excursions, ginkames, jocs, etc..., vam poder fer el nostre campament a la nostra manera i increïblement fantàstic.

Aaaaaaah!!! no ho recordava: l'excursió a Sa Costera, ...quina bomba!!.. Va ser una excursió de molt de caminar, exactament 6 hores sense exagerar gens (potser no vos ho cregueu però és ben veritat). Cal dir que val la pena sobretot pel paisatge i el bot de l'aigua quan cau dins el mar. Partir en tren de Bunyola fins arribar a Sóller, d'allà fins al mirador de ses barques, passant per Fornalutx a peu i del mirador agafar el camí de Sa Costera i tirar cap endavant. Això fou una mica l'itinerari que seguïrem.

El dimecres var ser una passada. Durant tot el dia férem les Olimpíades Binicanella. Tot el dia fent activitats super divertides: n'hi havia de brutes, d'aigua, jugàrem a jocs com voleibol de genolls, també fèiem aeròbic, carreres amb obstacles i moltes activitats més

que tot plegat ens ajudaren a fer que el dia fos molt agradable i alhora divertit i molt mogut.

Ah!! I no en parlem del regal que ens feren per a la participació: una medalla molt bonica. Al vespre férem una vetlada on tots els grups ens reunirem per fer l'entrega de mocadors per donar la benvinguda als nous players, ja que durant tot el curs s'havien preparat per lluir el Mocador de l'esplai. Aquest mocador ens fa sentir veritablement "players". Fou un moment meravellós on a tothom li queien les llàgrimes. Veure els al.lots petits amb unes cares on se'ls notava una sensació d'alegria; es mostraven realment membres molt importants de l'esplai, ja

saben el que vol dir estimar l'esplai.

Arribà el dissabte, quasi ja al final del campament (el campament era del dia 19 al 2 d'agost). Vam celebrar una missa molt especial i original. Va ser una missa per grans i petits on tots podíem col.laborar a fer-la més acollidora. La missa és un moment on tots recordam tot el que hem fet durant el campament. En part és un poc trist perquè és un indicati que ja s'acaba el campament. Però sempre ens queda un record molt especial i és que quan recordam ens adonam del molt que ens ha agradat l'acampada i ser "players".

En passar la darrera vetlada, la nit del dissabte, ens ho passarem molt bé, pràcticament ja érem al final del campament.

He de dir que malgrat "tard o d'hora tot s'acaba", sempre ens queda el record d'un temps meravellós.

Catalina Ramis Ferriol
("player").

Som diferents, som iguals.

Quan falten pocs anys per acabar aquest segle sentim parlar d'una imprescindible i justa tolerància. Si ens adintra dins la nostra societat ens trobem amb tot un grapat de persones que es troben condemnades gairebé a cadena perpètua. Són els que han estat assenyalats a conseqüència del patiment de qualsevol marginació, ja sigui laboral, racial, ètnica, moral, física o psíquica.

Sentim parlar d'una tolerància moltes vegades més de ficció que real; una tolerància històrica sobre els jueus i cristians, una tolerància cap als presos, una tolerància cap als malalts de la SIDA, una tolerància cap a les prostitutes, una tolerància cap als drogadictes, cap als homosexuals, cap als malalts mentals, cap als marginats, gitanos,...

I d'una tolerància cap a les persones que tenen alguna discapacitat, ja siguin sords, cecs, coixos, deficients mentals,...., en sentim parlar?. Que feim alguna cosa per treure-los de la marginació en què viuen?.

Antigament n'han patit (i ara n'estan patint) les conseqüències, aquestes persones. Aquests individus eren considerats elements perillosos, es pensava que eren portadors d'un càstig diví, les famílies

els amagaven i se'ls privava de la llibertat, i en altres casos eren objecte de burla.

A aquests nins, adults, ancians, que tenen discapacitats, hem de deixar de compadir-los, de tenir-los llàstima, i els hem d'acceptar i fer-los participar de la vida, la seva i la de tots.

Fixem-nos no amb els seus dèficits i minusvalideses, sinó amb les seves capacitats. Si ho pensem bé, tots ens hem sentit de vegades discapacitats per realitzar alguna tasca. Què hem fet? Cercar una altra manera de fer-la.

Hem de donar opcions i respecte a les persones que tenen alguna discapacitat, sense discriminacions, ja que tenen els mateixos drets i deures que tothom. Hem de tractar-los

per igual i els hem de deixar fer el que noltros feim, al seu ritme, donant-los totes les opcions, camins, sortides, temps,...

La tolerància ve estretament relacionada amb un sentiment d'inferioritat. Criticarem, atacarem i rebutjarem l'inferior, encara que actui igual que el superior. A una persona amb discapacitats sempre la veim d'una altra manera i se'ls exigeix molt més. Sembla que, per pur egoisme, tendim a eliminar els éssers més dèbils, sabent que tots som iguals i les diferències que hi puguin haver s'han de respectar.

Margalida Mestre i Amengual

baula
REVISTA DE SINEU

*Vos desitja
Bon Nadal
i Felç Any!!*

FUSTERIA
GELABERT, S.L.

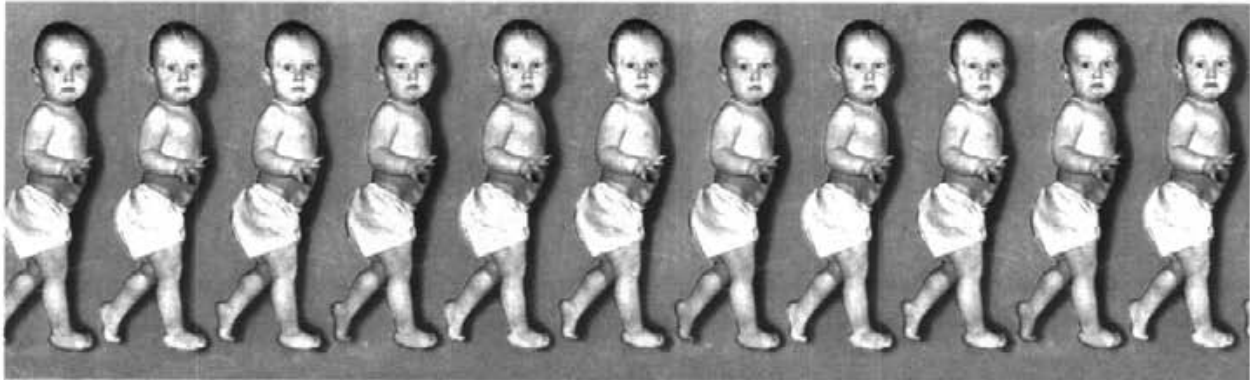
Sant Vicenç, 2 - Tel. 52 05 98
SINEU

BFM
BAUÇÀ, FUSTER & MIQUEL
ASSESSORIA FISCAL
SERVEIS CONTABLES
ASSEGURANCES

Carrer Major, 18 -1er. - Tel. 52 08 70
SINEU

Quan els infants es compixen.

S'enten per Enuresi "la micció sobre un mateix després d'una determinada edat (cap als 3-4 anys) en la que es suposa que la persona ha madurat suficientment com per controlar el moment i el lloc d'evacuació".

Es parla d'Enuresi quan el no control de l'excreció d'orina apareix durant el son.

En la majoria de casos no es tracta d'una malaltia congènita, però es convenient que aquesta possibilitat sigui sotmesa a diagnòstic i es descarti o no.

Les persones afectades per aquest problema són bàsicament infants. Hi ha, però, un percentatge de persones que arriben a l'edat adulta amb aquesta problemàtica, possiblement perquè no hi han posat el remei adequat. Una altra característica es que afecta el doble a nins que a nines.

Hi ha moltes teories que expliquen l'Enuresi, encara que la majoria l'atribueixen a un aprenentatge inadequat.

Inicialment, quan el nin és molt petit, l'orina es produeix automàticament quan la bufeta es troba plena. L'orina passa dels ronyons a la bufeta i aquesta es va omplint fins que es plena; en aquest moment, el múscul anomenat "detrusor" que envolta les parets de la bufeta inicia una sèrie de contraccions que fan que s'obrin els esfínters (intern i extern). Aleshores l'orina és expulsada.

Segons això, l'activitat del múscul "detrusor" és de gran importància. L'acció d'aquest múscul inicialment no és voluntària, però al llarg del desenvolupament es pot arribar a controlar, el que implica que poguem retenir l'orina fins a trobar el lloc adequat per expulsar-la.

Per tant, per evitar l'Enuresi és molt important adonar-se'n de la sensació de tenir la bufeta plena i controlar els moviments del múscul "detrusor". Això implica:

1) Poder induir la micció voluntàriament encara que la bufeta no estigui plena. Per això el nin ha d'aconseguir que el "detrusor" es contragui.

2) Controlar l'activitat del "detrusor" amb la bufeta plena de manera que encara la necessitat d'urinar sigui important, no es doni el reflexe natural de l'orina.

3) Aconseguir que la capacitat de control diurn, que normalment s'aconsegueix primer, passi a quan s'està dormint, es a dir, que les contraccions del "detrusor" des-pertin al nin.

4) El nin ha d'aprendre a lligar determinades senyals (com per exemple abans d'entrar a classe...) amb les senyals internes de començament de l'orina.

Encara que per que es pugui aconseguir aquest aprenentatge el nin ha de tenir una certa maduració neurològica i haber desenvolupat les habilitats necessàries, això no du

directament a la correcta utilització de l'escusat, encara falta que es desenvolupi un entrenament per aconseguir el control de l'orina.

De tot l'exposat fins aquí es deriva la importància de l'aprenentatge per evitar l'Enuresi. Aquest és un aprenentatge bastant complex que inclou:

a) Que el nin aprengui a reconèixer les sensacions internes de bufeta plena. Per això, és important evitar posar als nins a l'orinal cada cert temps (això es fa sovint per evitar que s'ho fassin a damunt) ja que impideix aquest reconeixement.

b) Quan el nin evacua a llocs inadequats se l'ha de reprendre? I de la mateixa manera, quan ho fassi a l'escusat forzar-lo, o com fan la majoria de pares, forzar-lo quan digui a temps "Vull fer pipí"?

c) Evitar que el nin begui molt de líquid 1-2 hores abans d'anar-se'n a dormir.

d) Vigilar que la incontinença urinària no s'utilitzi com una forma de cridar l'atenció dels pares.

Evidentment, això seria un aprenentatge previ a la instauració d'un trastorn d'Enuresi, ja que en el cas de que aquesta hagi aparegut, existeixen diversos tractaments una mica més complexos i que han d'estar controlats per un professional.

Marisan Catalan

C. E. Sineu, el present i el futur del nostre futbol

El passat mes de setembre va tenir lloc al poliesportiu la presentació de les diferents categories del club local de futbol, el C.E. Sineu, de la temporada 96-97. Podríem destacar dues notícies del C.E. Sineu en aquesta nova temporada: la primera és que hi ha hagut un canvi en la directiva del club ja que aquesta enguany està encapçalada per en Jordi Mulet com a president, Toni Fuster és el vicepresident, el secretari és Pep Lluís Fuster, el tresorer és Toni Florit i els vocals Jordi Ramis, Guillem Fuster, Pedro Rebassa, Jaume Genovart, Miquel Tugores i

Miquel Gelabert.

L'altra notícia a destacar és la continuïtat de totes les categories base del futbol, un mèrit que s'ha d'agrair a la tasca duita a terme per l'anterior directiva encapçalada per en Joan Bergas. Només es troba a faltar un equip de regional per a poder garantir continuïtat als jugadors de la darrera categoria del futbol base, els juvenils.

Així doncs, les categories que formen el C.E. Sineu per a la temporada 96-97 són: Futbol-7, Alevins, Infantils, Cadets i Juvenils. Tot això fa que uns 70 nins i joves, la majoria del nostre poble, practiquin un esport arrelat al nostre entorn i gaudesquin d'un temps d'esplai, diversió, emoció i companyarisme.

Hem de destacar també la feina

que estan fent els respectius entrenadors de cada equip, no només pel que fa al caire esportiu sino també a la tasca d'educar al nin o al jove i a crear un clima de companyarisme, de grup i a inculcar-los la dita apropiada en aquest cas que diu que " el que és important no és guanyar sino participar".

Des de la revista baula volem animar totes les persones que fan possible que puguem disfrutar d'aquest esport al nostre poble, des dels mateixos jugadors als entrenadors, directius, pares i mares i també volem animar totes les persones que estimen el futbol que donin suport amb la seva assistència als partits als nostres equips. Endavant C.E. Sineu!!!!

Miquel Gelabert Genovart

(Fotos: Set-Art).

Futbol 7

Alevins

Infantils

Cadets

Juvenils

C.E. Sineu

Diuen que...

A tothom pareix que li ha pegat sa febre de ses noces. A sa revista també. Només duim un any de vida, però a ritme de dos casaments per any. De fet, a sa darrera reunió ordinària varem aprovar per unanimitat que en Jordi i na Coqué es casarien, que ja era ben hora. A una reunió extraordinària també vam decidir que sa nostra Esperenceta també s'havia de casar, en concret amb en Pere, que ja en duien endarrer. A principis de l'any que ve ja decidirem qui es pot casar i qui no. I mem si sa revista té aviat fiolets.

Sa Guàrdia Civil té ses hores comptades. Ara s'Ajuntament la vol enviar, segons sa premsa, al polígon. Al polígon faran conjunt amb el punt verd (no per allò dels fems, es clar, sinó pel color!). I és que al polígon fa falta zona verda. Diuen que estan empenyats ja que, a més, l'ajuntament els ha reduït a la meitat el solar que els donava.

Els de Vilafranca també estan ben empenyats. Diven que es sineuers els tenim molt grossos; els melons... no vos malpenseu! (Que tenim es collons grossos ja ho sabem!). En Biel "meló-milò" va guanyar es concurs que fan cada any per sa festa d'es meló. Era un majestuós melonario de 140...

Uep! Quina errada!... de 14 quilos, volíem dir.

Ivoltros segur que vos demanau l'quina és la raó per la qual n'Esperança només ha fet un article a aquest nombre. I que no ho veis es trui que duia amb sa boda?. Ja vos ho contavem en començar.

En Joan nostro diu que al dipòsit de s'aigo li pegà un bon llamp i que a conseqüència d'això tot Sineu va quedar una bona estona sense aquest líquid tan universal. Aviat passarà el mateix que amb es corrent elèctric, que tot d'una que el cel fa un poc de renou GESA ens lleva es llum.

Es cotxo de sa policia local ja du sirena. A partir d'ara si sentiu una sirena segur que serà sa policia que persegueix algun violador o alguna exhibicionista de Sineu, o n'Alexandre, s'objector, que hi juga mentre reparteix es dinar als padrins. Ara han sol·licitat duros al batle per posar-li també un "turbo" per si han d'encalçar els lladres dels dimecres.

Ixerrant de dimecres, s'ajuntament ha pujat ses taxes des mercat i això ha generat protestes entre els venedors.

Icom veis a sa foto, ses nines de Sineu, abans d'anar a costura

van a fer sa compra a ses mamàs. Vàrem revisar la bossa d'una d'aquestes nines i hi duia: dos "chupa-chups", un paquet de "donuts" blancs i un de xocolata, dos "bollycaos", un pastís aixefat pel pes de ses altres coses, un entrepà per berenar que devia fer dos mesos que hi era, dues arengades, dos prebes de cirereta, una barra de pa, una botella de vi de Can Castanyer, dos rotllos de paper d'escusat, dos paquets de Kleenex, un raspall de dents, pastadents, i increïblement (vàrem quedar estorats) dos llibres. Què hi feien dos llibres allà dins?.

Uns Xafarders

Set-Card
JAUME COLL i OLIVER

El pitjor que li pot passar a un mateix és que sempre el compreguin.

Creu, 4 - Tel. 52 03 84
SINEU

Llegiu

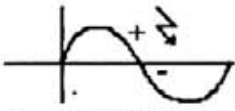
baula

REVISTA DE SINEU

Instal·lacions i Reparacions Elèctriques.

Joan Vich (de ca na Quixalina) i Ricardo Puertas

Tels.: 28 38 39 - 27 69 89

Tel. Mòbil 908 53 44 38

Has dit institut? Has dit Mancomunitat?

Institut?. No siguem més innocents, per favor. L'institut de Sineu no es farà. I serà per raons polítiques, no per raons econòmiques. La raó oficial és la falta de duros (les pessetes per l'institut no estan pressupostades). El "pepé" de Jose Mari ha pegat una bona galtada a tots els ministeris: tots, excepte el de defensa (que és el mateix que dir el de la guerra) han sigut víctimes d'una retallada històrica. Això és la versió oficial. Però en aquest estat (i més en concret en aquest bocinet de terra enmig del bassiot, en el que ens ha tocat viure) les versions oficials rarament coincideixen amb les veritables raons.

L'institut que s'havia de fer a Sineu és el que s'ha fet a Santa Margalida. Segons pareix (Vox populi) varen bastar dues o tres trucades entre dos o tres "peixos grossos" per tal que l'adjudicació fos un fet. Santa Margalida és un municipi turístic (té Can Picafort, cosa que Sineu no té) i per tant un muni-

cipi amb recursos econòmics molt superiors als nostres, i amb més influència al Consolat de Mar.

Els de Sencelles també volien l'institut. Deien que el batle senceller hi tenia una bona grapa a guanyar. Tanmateix però, Sencelles encara és més petit que Sineu, tampoc no té vorera de mar, encara que el batle sigui del "pepé".

L'institut és l'única cosa que pot fer que les nines i els nins de Sineu i dels demés pobles del Pla de Mallorca pugin amb la mentalitat de pertanyer a una comarca diferenciada. Que els nins de Sineu, Llubí, Lloret (que són els que hi van més calents), Sencelles, Costitx,... vagin junts a escola és l'únic remei. Una escola on tots els/les alumnes tindrien en comú pertanyer a pobles molt semblants, petits, de tradició agrícola i rural, mallorquins de soca arrel, aïllats del turisme cutre que fa olor a broncejador i a cervesa barata.

Si no és així, d'aquí a 20 o 25

anys, els dirigents de la Mancomunitat del Pla (que ara són infants) seran com els d'ara. Que comanden en una institució en la que no creuen gens ni una mica. Siguin del "pepé", del "soe" o "pesemeros". La Mancomunitat només és, així com està ara, una institució per demanar calderilla a administracions superiors. Però no una entitat que agrupi les mentalitats, inquietuts, idees, de vegades oposades, dels pobles que la formen. De que serveix la Mancomunitat?. S'ha vist que només per educar adults i replegar fems. També és útil per que tothom pugui estirar un poc més cap al seu cantó, en detriment del conjunt. En canvi és totalment inoperant en qüestions d'ordre major: policia mancomunada (?), construcció d'infraestructures, promoció econòmica,... Les diverses opinions envers l'institut no fan més que confirmar-ho.

Miquel Puiggròs
(coordinador "Baula")

És Agre:

- Que definitivament s'institut ja no es faci.
- La pujada de les taxes en el mercat del dimecres.
- La poca il·lusió que demostrin els responsables de normalització lingüística del Govern Balear.
- Que el "jefe" de sa tercera edat expulsàs els al.lots de teatre de la Casa de Cultura, perquè feien nosa, el dia abans de Ses Verges.

És Dolç:

- Que un sineuer faci campió cada any en la festa del meló de Vilafranca.
- Que la restauració del Clàustre de Sant Francesc sigui ja una proposta amb possibilitats d'anar endavant.
- La proposta del PP de fer el parc infantil més segur.
- Que els joves sineuers ja no siguin tan passotes: s'apunten a teatre, escriuen a "baula", van a ball de bot,...

ARRELS

Ajuntament de Sineu

Fa cinquanta anys.

En la actualitat.

Ses Coses d'en Toni Mariner

Fa uns dies, en concret del 4 al 27 d'octubre, el nostre artista Toni Mariner va presentar a la Biblioteca de Can Torró d'Alcúdia la seva obra "Coses". Així, amb un títol tan senzill, Mariner ens presentà tot un conjunt d'escultures en ferro, que representen realitats concretes o abstractes, reals o irreal, és a dir coses. Tot seguit teniu la presentació que en fa un altre artista sineuer, aquest del camp de les lletres, Biel Florit.

És difícil amb escriure saber el punt exacte en què un tap de pica de paraules assumeix una metamorfosi, creix de sí mateix, de la seva substància, més enllà de qualsevol semàntica i esdevé per la gràcia dels déus de la ins-

piració en què, amb el temps ha vingut a anomenar-se: un poema. Aquest "punt G" de l'orgasme poètic l'aconseguint qualque pic, els poetes. I ho he de confessar: es tracta més d'instint que de saviesa...

Això dit fins ara és el primer que em ve al pensament davant aquestes formes metàl·liques, les escultures d'Antoni Mariner. I els mateix interrogant: quina és la màgia que transforma l'òxid, el rovell, en cromatisme, en suggerències,...? Per què un manyoc de ferros oblida la seva substància i amb l'ajud de l'encrulla i l'oxídric es transforma en un clam per la vida, els espais oberts, la passió mal recalçada, l'empenta del sexe ben sovint, rebel·lia davant els absurds de la

quotidianitat, les rutines, la violència,...?

Humilment he de reconèixer que no ho sé. Antoni Mariner sembla que sí.

*Biel Florit Ferrer
setembre'96.*

ELECTRIFICACIONS I AIRE ACONDICIONAT

FON-GIL, S.L.

Carrer dels Bous, 22 - Tel. 52 09 91 - Tel. Mòbil 908 63 64 79 - SINEU

Molins de vent a Sineu.

Els molins de vent han estat durant segles una de les construccions més emblemàtiques de la nostra illa, no sols pel seu valor arquitectònic sinó també per l'important paper que jugaven dins l'economia. De tots és sabut la importància del molí dins la pagesia: era l'encarregat de transformar el blat en farina tan necessària, en altre temps, per sobreviure.

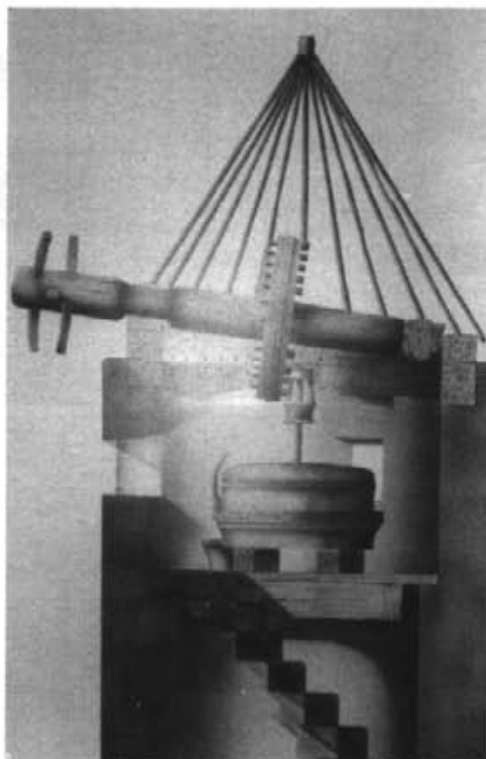
De la major part d'aquests molins fariners construïts a Mallorca entre els s. XIV i XX només en tenim testimonis gràfics i històrics perquè molts han desaparegut i els que ens queden molt sovint es troben en estat ruïnós.

El Molí de vent va deixar de ser necessari quan la nostra economia va passar d'esser bàsicament agrària a esser una economia fonamentada en el turisme, la desaparició de la pagesia i de les formes de vida que aquesta suposava va acabar també amb els molins que es convertiren en instruments absolts.

Però abans que això passàs el molí havia estat el gran protagonista de camp mallorquí, si feim un poc d'història podem dir que el primer molí de vent del que tenim constància a Mallorca data de l'any 1262 i es trobava a S'Alqueria Blanca (Santanyí). De la meitat del segle XV també tenim referències dels Molins de Mallorca gràcies al famós

retaule de Pere Niçard on es veu un molí com a fons de la imatge eqüestre de Sant Jordi.

Però ja per aquell temps, no sols existeixen molins de vent sinó que també trobam els molins de sang i els d'aigua, els primers eren els moguts per la

força d'un animal i els segons per la força d'un corrent aquàtic, i es pensa que fins al s. XVI els molins de vent foren més escassos que els altres dos, i va ser en el XVII quan el seu nombre va augmentar considerablement. Els molins foren emprats fins ben avançat el s. XX i els dos darrers van funcionar fins l'any 1964.

El molí és un màquina que amb les seves moles copeja, romp i capola les matèries, per això a més de ser classificat per

l'energia que el mou, encara que tots serveixen per fer farina, pot ser anomenat per la matèria que tritura. Així, entre els de sang tenim els que s'empraven per preparar pintures, els de pólvora, els de cafè, xocolata, olives, llet d'ametlla...

Entre els d'aigua, els drapers i paperers... i entre els de vent, els de sucre, sal, de guix...

Un cas apart són els molins de vent elevadors d'aigua els quals no tenen moles, no capolen i no són per tant, vertaders molins.

La tipologia dels Molins de vent ha anat canviant al llarg dels segles però a Mallorca trobem els següents:

1. Torre de molí amb base quadrada, rectangular o circular que s'utilitzava com habitatge i magatzem del moliner i la seva família.
2. Torre de molí amb cintell que és una plataforma massissa de poca alçada, circular, al voltant de la torre.
3. Torre de molí sense base ni cintell, en aquest cas la torre està assentada directament damunt el terreny.

Concretament a Sineu sabem que en el s. XIII ja hi havia un molí i que va ser al llarg del XV i del XVI quan se'n construïren molts, fins arribar a tenir 19 molins dins el nostre municipi.

Els molins de Sineu, com els de la resta de Mallorca, es situaven normalment damunt

la torre damunt una base o construcció de planta rectangular o quadrada que era la casa del moliner, compartimentada per parets gruixades de pedra i coberta amb voltes de peces de marès, d'aquests tipus es conserven a Sineu bastants d'exemples d'entre els quals podem citar el Molí d'en Moixetó o el d'en Guillemet (actual restaurant Molí d'en Pau).

A continuació vos adjuntam la relació dels molins de vent de Sineu:

un turó, dins o fora del poble, per aprofitar el vent i en els llocs on havia corrents dominants se'n feien agrupacions. Així tenim dues barriades a Sineu on es troben diferents molins, és el cas de Ses Cases Noves o de Ses Penyes-Ctra. de Lloret.

D'aquests 19 molins n'hi ha 5 que han desaparegut i els altres 14 es troben en millor o pitjor conservació. A Sineu no és freqüent que la torre arranqui d'en terra i no en tenim actualment cap exemple, els que ens queden tots presenten una construcció circular (cintell) d'un o dos metres d'altura com és el cas del Molí d'en Pep Gomila o el Molí d'en Collet que fou el darrer que va funcionar dins Sineu. També trobam molts d'exemples dins el nostre poble de molins que presenten

1. Molí d'en Carrió/ De Ca'n Torres.
2. Molí d'en Guillemet/ D'en Pau.
3. Molí d'en Jordá.
4. Molí de s'Oguera.
5. Molí de na Pasquala/ de Ca'n Panxo.
6. Molí d'en Gaspar.
7. Molí d'en Moixetó/d'en Mulet.
8. Molí de Son Palanca (Desaparegut).
9. Molí de la Costa d'en Macota / De ca n'Andreu (Desaparegut).
10. Molí de Ses Penyes/ d'en Puput.
11. Molí Nou/ De ca ses Peretes/ D'en Boira.
12. Molí d'en Pep Gomila.
13. Molí d'en Crespi (Desaparegut).
14. Molí de ca'n Pere Feliu.
15. Molí d'en Collet.
16. Molí des Comte/ de Ca'n Mates (Desaparegut).
17. Molí des General/ d'en Rebassa.
18. Molí des Calvari / de Can Soberano.
19. Molí d'en Cendre (Desaparegut).

Aquests Molins que conservam a Sineu han estat la temàtica de la darrera exposició que ha duit a terme el nostre Ajuntament i que hem pogut contemplar durant el mes d'octubre. Les fotografies preses amb motiu d'aquesta exposició ens mostren l'estat actual dels molins del nostre poble, molts necessiten esser restaurats, però el més necessari és despertar l'interès de tots els sineuers pels molins, recordar que ells representen una de les formes més definides de la cultura popular i per això els hem de considerar béns d'interès cultural i patrimoni històric de la nostra societat. Per tal d'adquirir aquests valors els alumnes de 1r. d'ESO i els de vuitè del Col·legi Públic Sa Quintana visitaren aquesta exposició i com a mostra en feren una redacció (vegeu la Secció Bauleta).

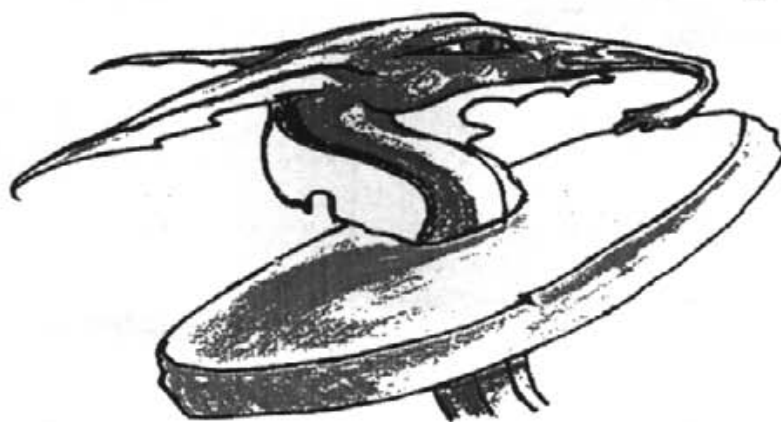
Esperança Mateu

INSTAL·LACIONS I REPARACIONS
ELÈCTRIQUES

Antoni Bergas Gelabert

Ctra. Llorito, 11 - Tels. 52 02 74 - Tel. Mòbil 908 33 29 37 - SINEU

PUB
SA MOLA

SINEU

Elements: Avui, LES ESTAQUES DE FERMAR

Com ja diguerem a l'anterior número de la revista, en cada article veurem un element de patrimoni concret. En aquesta ocasió l'element que presentam ja està fora d'ús, encara que a moltes façanes hi és present com a testimoni de temps passats en els que els carros, carretons, cabriols o simplement les bísties (especialment muls i mules, ases i someres) eren els mitjans de transport i feina quotidians. Es tracta de les estaques de fermar (forats o baules) que trobam a devora molts de portals de cases i cotxeries, tots ells situats a una certa altura (entre 1'50 i 1'75 metres) per tal de facilitar "l'aparcament" o més correctament l'estacatge de la bístia engaxada o sense enganxar.

En alguns casos són testimonis de l'anterior nivell del carrer, ja que les trobam a més o menys altura de la normal, segons s'hagui elevat o abaixat el nivell originari. En altres casos sols trobam el forat amb restes de l'estaca de fusta, altres vegades, si són de ferro, estan pintades del color de les persianes, etc. I en tots els casos tant sols són el testimoni que ens queda d'una altra forma de vida, ja sigui a frontis que no han sofert modificacions en molt de temps, ja sigui a façanes restaurades amb una certa sensibilitat conservacionista.

Andreu Ramis

NOM: Estaques de fermar	MATERIALS: Fusta. Generalment d'ullastre. Pedra foradada. Ferro.
DEFINICIÓ: "Pal que es fica per un extrem en una paret i serveix per a penjar-hi o subjectar-hi alguna cosa...". Diccionari Alcover-Moll. "Pal amb punta en un extrem per a clavar-lo en una paret...". Gran Enciclopèdia Catalana.	UTILITAT: Estacar: fermar les bísties. Decorativa.
FORMES: Pal: amb o sense cabota. Pal: en angle recte: amb o sense cabota. Forat: pedra amb forat natural insertada a la paret. Ganxo: de secció circular o quadrangular, acabat en punta o cabota. Ganxo amb baula. Baula: generalment circular.	LOCALITZACIÓ: Diversa: a façanes no retocades o restaurades amb sensibilitat conservacionista.
	POSSIBILITAT DE PERVIVÈNCIA: Tant sols en la funció decorativa. També com a testimonis de temps passats.

Sineuers a Cuba.

La guerra de Cuba (1895-98) va ser el conflicte colonial que més va repercutir a les Illes Balears.

Pel febrer de 1895 els independentistes s'aixecaren en armes a causa de la discriminació política i econòmica que patia Cuba dins el context de liberalisme centralista de l'Estat Espanyol de l'època de la Restauració.

Espanya arribà a enviar 200.000 homes per a reprimir els independentistes que eren 60.000. Es poden distingir tres fases a la guerra:

1ª- L'aixecament independentista triomfà a l'est de l'illa. Des d'aquí el seu cabdill dirigeix la invasió d'Occident i arriba fins a les portes de l'Havana.

2ª- És nomenat capità general de Cuba el mallorquí Valerià Weyler i Nicolau (1896) Els

espanyols passen a l'ofensiva a occident i reagrupen la població pagesa als nuclis on hi ha tropes espanyoles.

3ª- Hi ha una espècie d'equilibri militar, que només es trenca l'abril de 1898 quan amb l'excusa de la voladura del "Marne", els Estats Units entren en guerra amb l'Estat Espanyol. Aquest és derrotat i per la Pau de París perd totes les colònies.

Pel que fa a la xifra de soldats illencs que anaren a la guerra de Cuba és

de 2.476 aprox., la majoria dels quals eren jornalers o petits propietaris. D'aquests, com és de suposar, n'hi havia de sineuers i com que sabien que se n'anaven a la guerra, expressaren els seus sentiments i el terror que sentien cap a la mort en aquesta glossa:

*Com forem al mig del mar
que ja no veien cap porta
vaig dir adéu Mallorca
dixós qui podrà tornar*

*Com varem arribar allà
que hi havia es majors
com a modo de pastors
allà triant bestiar
un d'aquí i un d'allà
tots nos ne varem anar
sense dir-nos adió*

*Entre les vuit i les nou
formarem batalleria
i quan vengué es migdia
moltes mares hi havia
que ja podien dur dol.*

oblidar-se de l'enamorada com ho fa aquest jove:

*Ramallet recordau-vos
de mi alguna vegada
demà me'n vaig a l'Havanna
i sa primera diana
que faré serà per vos.*

Dels quasi 2.500 illencs que anaren a Cuba, 593 hi trobaren la mort. Aquí hi ha dues cançons que xerren de dos sineuers que trobaren la mort a Cuba.

*Ja no sentireu sonar
a en Ferriol guitarra
perque sen va anar a sa guerra
i una bala el va matar.*

*Joan Horrach pollensí
de Palma Panxó Salom
de Sineu amb mallorquí
Guillem Salom i Colom.*

Dels que van sobreviure la repatriació es va produir després de la finalització de la guerra quan tornaren tots els supervivents de l'exèrcit espanyol. Amb la següent cançó tenim una mostra d'alegria de la família d'un sineuer que va tornar.

*Es dissabte de sa Fira
en Pep xenari vengué
retratat a un paper
quina alegria tengué
sa mareta quan el vé
i sa germana tonina.*

ENDEVINALLA

La solució a l'endevinalla del núm. passat és el Corn. En aquest numero vos proposam la següent:

*Dos punxentos
dos lluentos
quatre trips trapos
i un arruxador de mosques
Qué és?*

Anar a la guerra, però no

Joan Vanrell i Torelló

Salvat Papassent: Un mestre de l'amor.

En aquest tercer número de "baula" parlarem d'un poeta força conegut en el món literari català. Es tracta del magnífic Joan Salvat Papassent. Qui era Papassent? Salvat Papassent era un jove que va néixer el 16 de maig de 1894 a Barcelona. El seu pare va morir en un tràgic accident i Salvat hagué de passar la seva infantesa a l'Asilo Naval Español. A causa de les dificultats econòmiques el nostre autor va haver de començar a fer feina per tal d'ajudar la seva pobra mare. Però, malgrat tot, ben aviat es començà a interessar per la literatura i s'engrescà en els cercles literaris de la seva època. Les obres més importants de Salvat Papassent són les que segueixen. Al 1919 escriu Poemes en ondes hertzianes, un llibre que ens mostra el caràcter

agressiu de l'autor. Al 21 es comença a notar una poètica més personal amb L'irradiador del port i les gavines. Un any després, Les conspiracions, junt amb La gesta dels estels, reflecteixen una poesia més intimista. Finalment, al 23, el llibre considerat més important, El poema de la rosa als llavis. Es tracta, aquest darrer, d'una de les mostres més reeixides de poesia eròtico-amorosa de la lírica catalana.

La vida del nostre poeta no fou molt llarga a causa d'una malaltia: Papassent ens deixà els primers dies d'agost del 24 quan tenia només 30 anys.

El poema que presentam, Sota el meu llavi el seu, pertany al seu llibre més important, El poema de la rosa als llavis (1923). Aquest llibre, dividit en parts, ens parla del procés amatori on l'autor n'és el mestre i la noia la seva pupila. Aquest poema pertany clarament a l'etapa de l'acte amorós, quan l'autor ja es sent plenament preparat per ensenyar-li la vida, plena de flors, aromes i roses.

Ens trobem davant una descripció de l'acte amorós i aquesta

descripció es veu intensificada per dues paraules amb una gran simbologia: foc i brassa. "Sota el meu llavi el seu, com el foc i la brassa" diu. Tot el poema transcorre amb la descripció que l'escriptor fa de la seva amant. "La seda dels seus rulls com el pecat més dolç, i l'espatlla ben nua, ben blanca", etc.

Però no es tracta d'una descripció pudorosa. Més aviat d'una descripció amorosa. El poeta no és pudor el que sent per la seva estimada, sinó amor, com diu així: "Quin perfum de magnòlia el teu pit odorant!".

Qui fou el responsable de la prematura mort del nostre poeta? La mort ens arriba a tots, prest o tard, però sempre arriba. Tràgica mort, la seva!!!

Joan Mateu i Cladera

SOTA EL MEU LLAVI, EL SEU.

*Sota el meu llavi el seu, com el foc i la brassa,
la seda dels seus rulls com el pecat més dolç
- i l'espatlla ben nua
ben blanca
l'ombra corba
incitant
de l'esguard:
encara un altre bes
un altre
un altre
- quin perfum de magnòlia el teu pit odorant!.*

TALLER MECANICO
Miguel Font
Mauro, 15 - Tel. 520105
SINEU (Mallorca)

OYO
estudio estético
C/. Bernardí Font, 1 • Tels. 52 09 89/82 • SINEU

**PUERTAS
BASCULANTES**
SINEU
Buenos Aires, 40 - Tel. 52 00 76
SINEU

COOPERATIVA AGRICOLA

SINEU

Es Fossar, s/n. - Tel. 52 03 89 - SINEU

Restaurant
L'Amistat

Especialitats en Cuina Mallorquina

Frit Mallorquí i Sopes de Matances
Arròs Brut i Paelles
Bacallà al forn
Caragols
Calamars farcits
Sípia a la planxa
Coloms amb col farcits, etc...

C/. Major, 7 - Tel. 52 01 72 - SINEU

Joieria - Relotgeria

Sineu

*Objectes Regal • Ceràmica
Punt Mallorquí*

Sa Plaça, 13 - Tel. 85 50 67
SINEU

Eléctrica Sineu

ELECTRODOMÈSTICS

Son Torrens, 1 - Tel. 52 02 10
SINEU

BIBLIOTECA

Així com en el nombre anterior de "baula" vam publicar la redacció i dibuix guanyadors del premi Sant Marc que organitzà la Biblioteca Municipal, en aquest publicam el premi especial, que fou atorgat a Margalida Florit Gelabert, il·lustrat per un dibuix de Gerds Gual Caballero, de 2on d'EGB.

El meu poble.

Sineu és el nom del meu poble, un poble petit. Està situat al centre de la illa, al Pla de Mallorca. És per aquesta bona situació que té molta importància el mercat, que es celebra cada dimecres i on acudeixen gent mallorquina i estrangera. En aquest mercat hi venen sobretot productes artesanals, agrícoles i ramaders.

Sineu té una església i a dalt un campanar. Està situada a Sa Plaça. Hi ha també un lleó molt gros que representa el patró de Sineu: Sant Marc.

Tenim un batle que fa feina a l'Ajuntament i just al mateix carrer hi ha un convent.

La gent jove ha de cercar feina als pobles més grans perquè al poble no hi ha molta indústria. Als afores s'hi ha construït un polígon on treballen ferrers, fusters i carnisers. També hi ha un punt verd.

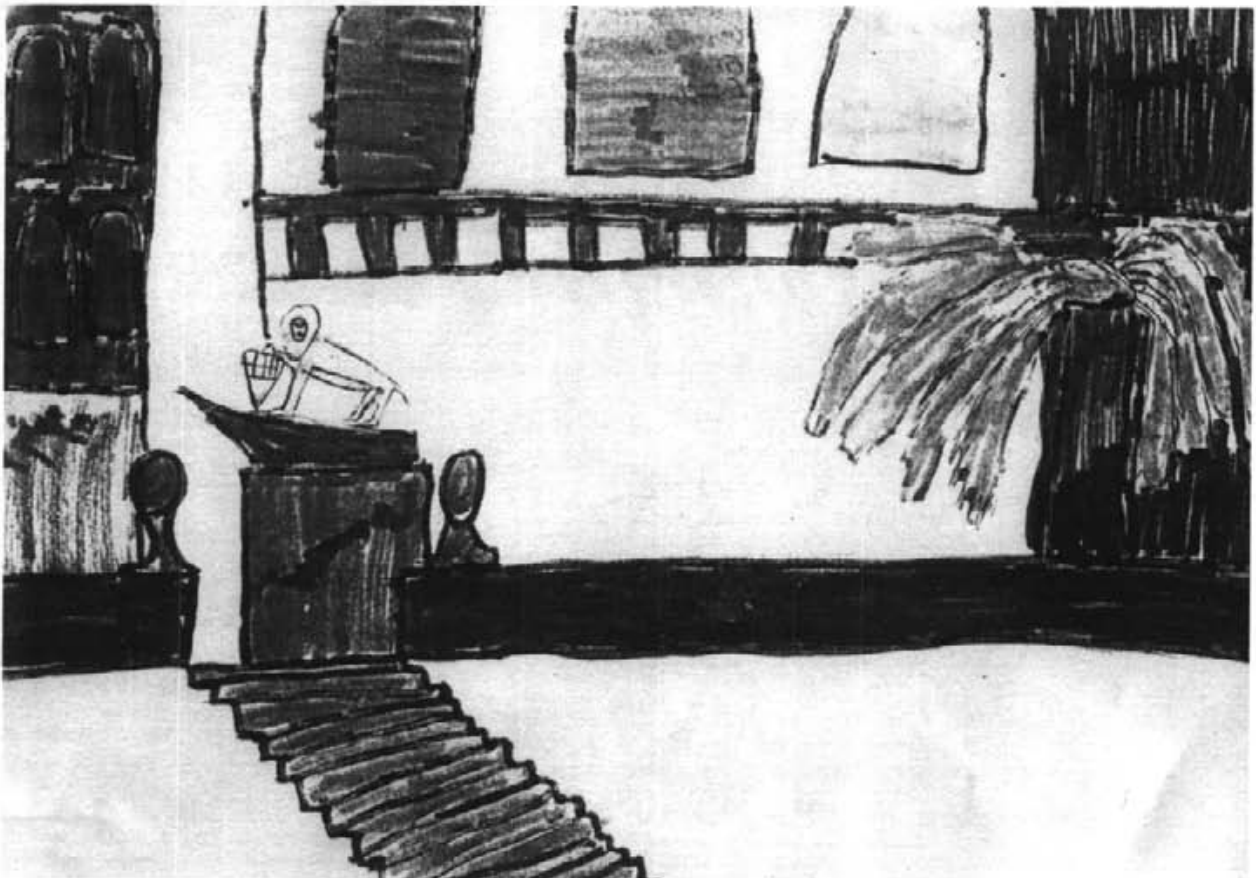
La majoria dels habitants de Sineu són gent major.

Hi ha un poliesportiu amb camp de futbol, voltadora i piscina.

El que més m'agrada del meu poble són les festes. De cap a cap d'any els sineuers participen en totes elles. Les més importants són les festes de Nadal i l'arribada dels Reis Mags, les festes de Pasqua i la processó del Divendres Sant, Sant Marc i les carreres, la Fira de Maig, les berbenes i els focs artificials del més d'Agost,...

Diuen: A Sineu veuen el gep dels altres i no es veuen el seu. Però per molt que diguin, a mi m'agrada el meu poble iestic contenta d'ell.

Margalida Florit

DARRERES NOVETATS.

PELS MÉS PETITS:

"La festa", de la col·lecció Mirem.
"En Martí a la banyera", Renate Welsh.
"El castell encantat", històries de terror amb hologrames terrorífics.

A PARTIR DELS 7 ANYS:

"Xola i els lleons", Bernardo Atxaga.

A PARTIR DELS 9 ANYS:

"Amic Lu", Robert Saladrigas.

LITERATURA JUVENIL:

"L'estel del matí", Jordi Sierra i Fabra.

NARRATIVA ADULTS:

"Excelsior o el temps escrit", Biel Mesquida.
"La piel del tambor", A.Pérez-Reverté.

ARQUEOLOGIA:

"L'aventura d'investigar el pasat", Joan Santacona.

FOTOGRAFIA-BIOGRAFIA:

"Nirvana, Nevermind", Susan Wilson.

VÍDEUS:

"Babe, el porquet valent".
"Robín Hood, príncep dels lladres".

COMPACT DISC:

"Balades", Tomeu Penya.
"Carrington", Michael Nyman.

Antònia Real Noguera
bibliotecària.

DEMOGRAFIA

Batiaments (bretonets!):

17-8-96 Maria Josefa Vilaire i Giner, filla de Tomàs i Rosa.
24-8-96 Francesca Ferragut i Perelló, filla de Llorenç Joan i Francesca.
25-6-96 Isabel Alomar i Font, filla d'Antoni i Margalida.
22-9-96 Miquel Àngel Bergas i Esteva, fill d'Antoni i Joana.
29-9-96 Pedro Ramis i Crespi, fill de Bartomeu i M.Magdalena.
27-10-96 Maria Francesca Alomar i Sastre, filla de Joan i Antònia.
9-11-96 Maria Margalida Vallespir i Jaume, i Antònia del Mar Vallespir i Jaume, fills de Miquel i Antònia.

Primeres Comunions:

20-7-96 Maria Rocio Díaz i Coll.
21-7-96 Francisco Rodríguez i Kamme.
28-7-96 Isabel Maria Serrano i Herreros, i Daniel Serrano i Herreros.
9-8-96 Bernat Prats i Ramis, i Gemma Prats i Ramis.
23-8-96 Paula Magdalena Vilela i Carbonell.

Ja són majors! Bondal:

2-10-96 Magdalena Real i Miralles.
5-10-96 Francisco Cutillas i Bergas.
7-10-96 Antònia Torres i Artigas.
28-10-96 Maria Antònia Buades i Niell.
2-11-96 Pep Serra i Real.
13-12-96 Pedro Roig i Massanet.

Aviat seran adults! Felicitats! Però no us faceu il·lusions!:

20-12-96 Xisco Genovart i Mas.
20-12-96 Joana Maria Esteve i Jimenez.
10-1-97 Joan Vanrell i Torelló.
17-1-97 Thomàs Àlvarez i Keavney.
26-1-97 Maria Angeles Ramis i Oliver.
8-2-97 Margarita Perelló i Munar.

Matrimonis (Sabeu on us heu ficat?):

3-8-96 Pere Antoni Mateu i Caldera amb Margalida Pons i Llull.
31-8-96 Rafel Rosselló i Bunyola amb Mª Francisca Ferriol i Oliver.
29-9-96 Biel Alomar i Mut amb Elena Ramis i Alomar.
12-10-96 Mateu Pastor i Frau amb Maria Morey i Gomila.
19-10-96 Miquel Llull i Panyella amb Catalina Fuster i Vandrell.
19-10-96 Pere Estrany i Botelles amb Esperança Mateu i Busquets.
16-11-96 Jaume Coll i Bauçà amb Margalida Torelló i Vanrell.
23-11-96 Francesc Albertí i Ramon amb Catalina Bauçà i Gayà.

Defuncions (Que els trobem al cel):

9-5-96 Salvador Carbonell i Mas (71)
26-6-96 Miquel Bauzà i Martí (85)
28-6-96 Isabel Ferrer i Mas (96)
30-7-96 Pereta Gomila i Martí (80)
31-7-96 Pep Gelabert i Font (83)
12-8-96 Perico Gelabert i Fiol (81)
18-8-96 Tonina Colom i Gelabert
22-8-96 Pep Llabres i Mut (82)
27-8-96 Pep Font i Oliver (92)
20-9-96 Biel Castell i Busquets (60)
6-10-96 Antoni Comas i Gelabert (89)
17-10-96 Pere Antoni Munar i Florit (89)
20-10-96 Antònia Gelabert i Roig (72)
30-10-96 Montserrat Ferriol i Mateu (80)
1-11-96 Maria Josefa Dameto i Squella (63).

La direcció del C.P. Sa Quintana agreeix a l'equip de redacció de la revista Baula l'oportunitat que dóna al nostre Centre de poder informar de tot el que succeeix a la nostra Escola a tots els lectors de la revista. Per tal fi hi haurà un equip d'alumnes i dues professores que, en cada número, recolliran tota la informació i la redactaran.

L'equip de redacció està format per alumnes de 1º d'ESO i 8º:

- Maria Beltran
- Llum Bordás
- Amador Gacias
- Margalida Florit
- Joana Maria Caimari
- Antònia Romero
- Joan Campins
- Inès Sanchís
- Joan Toni Cejudo
- Pep Lluís Fuster
- Jaume Vanrell
- Biel Sancho
- Xavier Estarellas

Alumnes de tres anys

Aquest curs han començat a anar a escola els nins i nines de tres anys. Amb aquesta finalitat es tenia prevista la construcció d'una nova aula per part del MEC, però com a conseqüència de la retallada econòmica de l'actual Govern, aquesta obra va ésser anulada i com ja va ésser habitual aquests darrers anys, ha hagut d'ésser l'Ajuntament de Sineu qui solventés el problema, assumint el cost de l'obra que s'ha hagut de fer a l'aula de quatre anys.

Nova Junta Directiva de l'Associació de Pares

A principi de curs es va constituir una

nova Junta Directiva de l'APA del C.P. Sa Quintana. És un grup de pares i mares que té molta il·lusió i moltes ganes de fer feina. Només amb aquest període curt que du de rodatge ja ha organitzat el funcionament del menjador escolar, ha gestionat la venda de llibres de text i ha posat en marxa les activitats extraescolars en horari no lectiu. Agraïm la seva col·laboració i el seu esforç i desitgem que aquesta il·lusió no acabi mai.

Activitats extraescolars en horari no lectiu

De moment començaran les activitats de:

- Psicomotricitat, pels nins i nines d'educació infantil (3, 4 i 5 anys), els dilluns i els dimecres de les 16,30 a les 17,30 hores.

- Gimnàstica rítmica, per nines de primer fins a cinquè, els dilluns i els dimecres.

- Taller d'iniciació a la música, per alumnes de primer i segon, les dimecres de les 16,30 a les 17,30 hores.

- Dibuix i futbol, Encara no hi ha les dates fixades.

Es té previst que s'organitzin més activitats. Així com estiguin programades anirem informant.

Totes les activitats estaran subvencionades en un principi només per l'APA i l'Ajuntament de Sineu. Els alumnes també hauran d'aportar una quota per les activitats que serà proporcional a la durada d'aquestes.

Menjador escolar

Des del passat 1 d'octubre funciona el servei de menjador escolar que ha posat en marxa el Consell Escolar a

proposta de l'APA del centre i que gestiona la Cooperativa de Serveis de Formació del Pla.

Per manca d'espai a l'escola els nins i nines van a dinar al Restaurant "Es Cos". Poden quedar a dinar cada dia, alguns dies de la setmana o dies eventuais. Per a cada una d'aquestes opcions hi ha preus diferents.

Implantació del primer nivell d'ESO

El MEC, seguint el calendari d'implantació de la Reforma Educativa, ha suprimit el nivell setè d'EGB i l'ha substituït pel primer nivell d'Ensenyança Secundària Obligatoria.

A la nostra escola s'impartirà aquest nivell i vuitè d'EGB Per realitzar aquests estudis als nins i nines de Sineu s'hi han sumat els de Lloret que estudien aquests nivells.

Amb motiu d'aquestes novetats s'han hagut de fer algunes innovacions a l'escola; a primer d'ESO s'augmentaren tres sessions més de classes setmanals i l'introducció d'una segona llengua estrangera, en el nostre cas el francès; i modificar els horaris d'entrada i sortida de l'escola.

Obres al centre

L'edifici vell de la nostra escola necessita una reforma urgent que hem sol·licitat al MEC de manera reiterada des de fa més de 10 anys. Quan enguany pareixia que es duria a terme, la retallada econòmica del nou Govern ens ha deixat sense res. Una altre vegada més l'Ajuntament ha hagut d'assumir el cost de les obres més urgents per poder començar el curs. Esperam que el MEC ens doni prest bones notícies.

ELS MOLINS: No els destrueixis, Restaura'ls!

Els alumnes de 1º d'ESO i 8º d'EGB el dimecres 10 d'octubre vam anar a fer una visita al nostre Ajuntament on s'hi exposaven fotografies i pintures de molins de tot arreu. La regidora de cultura, Esperança Mateu, acompanyada de la bibliotecària, Antònia Real Noguera, ens van preparar un dossier sobre el tema. Aquest consistia en explicar-nos els diferents tipus de molins i a on es troben. Hi ha tres tipus de molins: de sang, d'aigua i de vent. Aquests darrer és el que predomina més a dins Sineu. Actualment, no n'hi ha cap en funcionament i creim seria convenient restaurar-los a fi que no desapareixessin. Se n'han destruït molts per construir noves carreteres, blocs de pisos i per moltes més coses...

Així idò vàrem passar una estona agradable aprenent coses de la nostra cultura.

La fabula: la vaca que volia tenir amics.

En un poble molt petit hi vivia un matrimoni molt pobre; no tenien gaire diners, ara bé, tenien una granja amb tota classe d'animals, de gallines, fins a vaques, i clar, amb un petit hortet tenien prou per viure. Però un bon dia un dels animals més apreciats que tenien, la vaca, va decidir escapar-se cansada d'estar durant tant de temps a la mateixa granja. A mes, no tenia amics, ja que tots els altres animals no l'havien acollit. Així que va pensar cercar nous amics i continuar amb una vida més feliç. Va recórrer molts camins però no sabia on anar, on trobar amics. A la fi va decidir anar-se'n per un que duia a un gran bosc. De camí al bosc va trobar una tortuga; la vaca va pensar que potser havia trobat un amic. La tortuga, en veure la vaca, es va espantar i va arrencar a córrer pel sembrat. La vaca va seguir el seu camí sense desanimar-se. Sempre havia dit que les tortugues eren molt porugues. Cansada de caminar va decidir seure un poc devora un riu i de pas que no podia deixar la seva casa ja que, hi vivia molt bé. Aquesta vegada sí que es va desanimar una mica i va arribar a pensar que ningú no voldria ser el seu amic, però com que faltava poc per arribar al bosc va seguir el seu camí. Al cap de mitja hora va arribar al bosc. Al principi semblava no haver-hi ningú, però a poc a poc anaren sortint tots els animallets. Ningú no s'acostà a ella. Aquells animallets no estaven acostumats a veure vaques cada dia. Però ni va haver un que no va tenir vergonya, va esser la monea, i la va convidar a viure amb ella. Al cap d'uns dies va conèixer a tothom. Desde aquell dia la vaca no s'aburrí mai més.

Ensenyança: Que mai l'has de donar per vençut! Sempre has de lluitar per allò que desitgis.

XISCA REBASSA PERELLÓ. 8è.

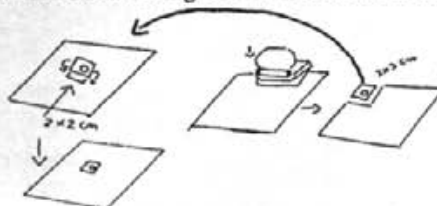
Observació de l'eclipse de sol del dia 12 d'octubre de 1996 des d'un terrat del mercat de Sineu.

Material

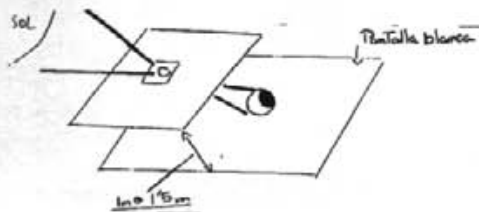
- Làmina de cartró
- rotring
- cartolina blanca
- foradadora
- tisores
- llapis
- regla
- goma
- ferreteria
- quadern de notes

Procés

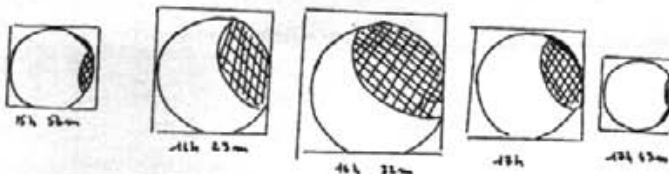
1. Agafarem un cartró de 20 x 20 cm i hi ferem un orifici quadrangular d'uns 2 x 2 cm i llavors agafarem un altre troç de cartró i amb la foradadora ferem dos forats. A un d'aquests forats el tallarem de forma quadrangular 13 x 13cm i l'afarràrem damunt el forat anterior. Així ens va quedar un forat d'uns 6 mm de diàmetre ben enmig del cartró de 20 x 20. Vegeu figura 1.

2. Col·locarem la pantalla de tal manera que quedàs ben il·luminada pels raigs del sol. Després varem col·locar el cartró que varem preparar a un metre, metre i mig de la pantalla amb la mateixa direcció dels rajos solars i així poguerem veure el sol projectat a la pantalla en forma de cercle il·luminat. Degut a que esteia ennuvolat no poguerem començar l'observació a l'hora prevista, però sort que poguerem fer les següents observacions:

Conclusió: Un eclipsi de sol és la interposició de la lluna entre a terra i el sol. Aquestes ombres observades al sol eren produïdes per la interposició parcial de la lluna entre l'estrella i nosaltres.

Alumnes de 8è nivell

Febre del Saturday-night a Sineu.

La nit comença amb un sopar en qualsevol dels cellers típics, restaurants o bars-restaurant del poble (L'Amistat, Can Font, Son Toreó, Es Palau, Sa Paissa, Es Cos, Es Cadafal, Es Grop, Es Molf d'en Pau, etc). Durant aquest sopar el vi negre entra dolcet, i fa més gustós el plat de frit o porcella que un dels sis joves s'està empassant. La taula del costat es menys tradicional i beu sangria d'alt voltatge. Després vénen els cafès i les copes (aquestes darreres quasi obligatòries). En acabar de sopar, ja amb les orelles ben calentes, pugen al cotxe i es dirigeixen (amb la música de Coolio a tot volum) cap a un dels tres pubs (Sa Mola, Sa Fàbrica i Es Fossar) on es reuneixen amb un altre grup de tres que havia triat un lloc de menjar menys tradicional (una pizza italiana al Xiroi, o una hamburguesa americana a Can Volta i Volta o a Sa Mola).

Aquesta és una estampa típica de la nit d'un dissabte d'hivern a Sineu. Els joves esmentats no són del poble. En concret són d'Inca. La marxa dels caps de setmana l'agafen però a Sineu, com altres centenars de joves d'entre 16 i 30 anys que compareixen de tot Mallorca (inclús de Palma). I és que Sineu està de moda entre el jovent (o sempre de festa, com diu el lema publicitari d'un dels pubs).

L'afluència de gent va començar fa uns anys (ja eren famosos Es Nuu i Es Somhi), i diversos sineuers es van arriscar a aprofitar-la econòmicament tot i que alguns projectes fracassaren (disco Nyet). El boom s'ha donat però els tres darrers anys. Tres anys que s'han caracteritzat per canvis de propietaris, totals o parcials, que han suposat un canvi en el nom dels establiments, en la seva estètica i en el tipus de clients. El triangle format entre els tres pubs s'ha omplert de nous locals (bar Serení, restaurant Sa Paissa) localitzats així a prop de la gresca.

durant aquests tres anys no han mancat problemes amb els veïns, amb la Guàrdia Civil, i entre els pubs mateixos. Els veïns es queixen del renou: els

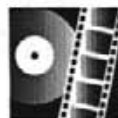
pubs tenen l'obligació d'evitar que el so de la música se senti més enllà de la porta de l'establiment, però el renou produït per la gent del carrer l'ha de solucionar evidentment l'Ajuntament a través de la Policia Local. Respecte als horaris, actualment dos dels pubs poden tenir obert legalment fins a les sis de la matinada, mentre l'altre ha de tancar a les quatre. Els horaris, junt amb el possible consentiment del consum d'estupefaents (ja hi ha hagut alguns escorcolls), han caracteritzat les actuacions de la Benemèrita. Però cal dir que, respecte al possible consum de drogues, les que més se consumeixen, segons la policia, són les més ben vistes per la societat, que són les que cada any produeixen més morts, l'alcohol i el tabac.

La majoria de gent està d'acord que el fet que Sineu estigui de moda entre el jovent és positiu. Jaume Coll, president de la PIMEM-Sineu, va manifestar a "baula" que estava segur que aquests joves que les nits dels dissabtes vénen de copes a Sineu potser vénen un altre dia a fer dimecres o a sopar a un celler. Els joves són els que ho tenen més clar.

Un jove d'Inca de 19 anys, fanàtic del Barça i dels Rage Against the Machine, diu que ve de marxa a Sineu "ja que és l'únic lloc del Pla on hi ha un poc d'ambient i a més per les ties bones que hi vénen". Una al.lota de 23 anys de Petra, dependent d'El Corte Inglés, manifestava que "la marxa de Sineu és diferent: aquí et trobes amb tota la gent del Pla". Aquesta mateixa al.lota troba a faltar un lloc on la música no estigui tan forta i es pugui xerrar un poc. Una amiga seva de Soller, estudiant d'Econòmiques, que de tant en tant fa de model, opinava el mateix. Una nina de 16 anys de Sineu troba a faltar més rock en català, i un grup de vileros demana música alternativa.

En definitiva, que en començar de nou el curs escolar, el jovent, amb diversitat d'opinions però tots d'acord que Sineu està de moda, torna de marxa als nostres pubs. I els dissabtes són de "Sexe, drogues i Rock'n'Roll"; o millor dit, de "Sexe, alcohol i bakalao". I allà on posa bakalao hi podeu posar techno, house, màquina o qualsevol variant de la música disco.

Miquel Puiggròs

Crucigrama en sineuer.

Horitzontals: 1. Nom diminutiu d'un dels sants arcàngels. 2. Zero; article indeterminat; cercle. 3. Rua petita; lletra doble. 4. Article salat; dotar d'utensilis per batallar. 5. Negació; cabdal d'aigua; els sineuers fem sa 6. En aquest moment. 7. Efusió nasal. 8. Lloc d'Alcúdia ben conegut.

Verticals: 1. No rossa. 2. Nom d'un sindicat; mil cinquanta. 3. Preposició; al revés, curs previ a la universitat. 4. Escampar una crema sobre un cos. 5. Raça que volia Hitler. 6. Nota musical; nom d'una planta que se sol posar a les cusses. 7. Lletra. 8. Edifici alt; article salat.

Solucions a la Sopa del nombre anterior:

Amb les lletres que sobraven es podia llegir, d'esquerra a dreta i d'alt a baix, Sineu vila la primera té la prima per bandera, qui no vol pols que no vagi a s'era, me cagon Sineu, garrovetes del papa, i Xisco Rota.

Miquel Puiggròs

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2		●			●			
3						●		
4			●					
5			●				●	
6		●		●				●
7	●				●		●	
8								

FORN
CA'N GUILLEMET
 POSTRES
 TORELLÓ

Especialitat en Garrovetes del Papa
 SINEU Tel. 52 08 42

A darrera hora, tuttu frutti.

Repasam tot seguit les notícies més actuals que, de la ma de la premsa diària, ens han cridat més l'atenció, algunes de les quals ens han arribat a la redacció gairebé només algunes hores abans de dur la maqueta de la revista a la impremta:

• "La recuperació econòmica i cultural de Sineu és un fet". Són paraules del nostre batle en una entrevista apareguda recentment al Diari de Balears. Andreu Mates afirma que els darrers anys l'economia del municipi s'ha revitalitzat.

• "Els venedors es queixen de l'increment de les taxes del mercat". És un titular del Diari de Balears aparegut l'octubre. Els venedors es queixen del preu que l'ajuntament els hi aplica per poder vendre els seus productes en el dimecres.

L'ajuntament diu que el que es vol és afavorir els venedors fixos per damunt aquells que només hi assisteixen esporàdicament.

• "Se invertiran siete millones para reformar el Hospici". És un titular de La Voz de Balears de l'octubre passat. Parla del mal estat en que es troba part de la residència d'ancians de l'Hospici.

• "El PP propone cambiar el parque infantil de lugar y hacerlo mas seguro". És un titular de La Voz de Balears de l'octubre. El PP de Sineu creu que el superàvit de l'any passat es pot emprar per canviar desplaçar el parc infantil a l'altre costat de la Plaça d'es Fossar i fer-lo més segur, amb el trespol d'arena.

• "El ocio nocturno en Sineu es positivo, siempre dentro de ciertos limites". Són paraules

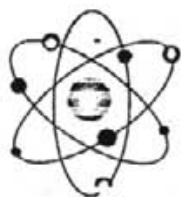
del president de la PIMEM de Sineu, Jaume Coll, a La Voz de Balears, el setembre passat.

• "El Ajuntament ha dado dos meses a la guardia civil para que abandone el cuartel". És un titular del Diari de Mallorca del setembre. Després el batle va dir que les seves paraules foren interpretades malament i que això es faria quan es tenguessin els duros per restaurar el Claustre.

• "La Benemérita va a trasladarse a un piso". És un titular de La Voz de Balears de l'octubre.

• "El recorte en educación pone en peligro 6 nuevos institutos". És un titular de La Voz de Balears de l'octubre en que es constata que molts instituts, entre ells el de Sineu, ja no es faran.

Redacció.

Classes de repàs

Es donen classes particulars de:

Física i Química BUP, ESO, FP

Matemàtiques BUP, ESO, FP, COU

Ciències Naturals Biologia-Geologia

Química COU i tots els cursos de FP, ESO,...

Matemàtiques especials, Ciències de la Terra i Medi Ambient, Matemàtiques per les ciències socials, ... d'ESO.

*informació al telèfon 520385
(Sineu).*

Guanyi més amb la seva pensió

Tenir la seva pensió domiciliada a "la Caixa" té més avantatges: tramitació gratuïta, màxima rendibilitat per als seus estalvis, assegurança per a la seva llar*, disponibilitat de la seva pensió

on vulgui i quan vulgui i molts més avantatges. Informi's en qualsevol de les nostres oficines de com pot guanyar més amb la seva pensió.

* Assegurança contractada amb SegurCaixa, S.A. d'Assegurances i Reassegurances

RESTAURANT
ES MOLÍ D'EN PAU
GUINA MALLORQUINA

CTRA. SANTA MARGALIDA - TEL. 85 51 16 - SINEU